

היינט פארלאנגט

№ 86 | Łódź, Sroda, 10 kwietnia 1985 r. | דרייצענטער יאהרגאנג | לאדז, מיטוואך, ז' ניסן תרצ"ה | № 86
Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — 224-71 מעל. פערמיטאונער 21 מעל. 224-71

מינ. סיימאן דער צעהרט אין פארלאמענט

וועגן די געשפרעכען איז בערלין, מאסקווע, ווארשא און פראג

פארלאנגט 9 (פ. טעל.)
דער בריטישער אויסערן מיניסטער, סער דזשאן סיימאן האט היינט אין פארלאמענט געהאלטען א גרויסע רעדע וועגן דער אויסערן פאליטיק. די ענגלישע מיניסטארען און די איראפעאישע הויפטשטעט האבען געהאט דעם צוועק צו איינפארמירן זיך וועגן די אנשויאונגען פון אנדערע רעגירונגען ערב דער קאנפערענץ אין שטרעזא. דער קאנצלער היטלער — זאגט סיימאן האט בפירוש דערקלערט, אז דייטשלאנד איז נישט נוסח צו אונטערשריבען דעם מזרח-פאקט, וואס ענטהאלט א קלויזעל פון גענערווייטער היילף. דייטשלאנד וויל אויך נישט צוטרעטן צו א פאקט פון גענערווייטער היילף מיט די סאוועיעטן. היטלער האט דערקלערט, דאס דייטשלאנד געהט זיך פארן טיוו צו א נישט-אנגערעכטע פאקט צווישן די גרויס-מאכטען, וועלכע זענען פראאינערטירט אין די פראבלעמען פון מזרח, בתנאי אויב דער דאזיגער פאקט וועט ענטהאלטן א קאנסולטאציע-קלויזעל אין פאל פון אנערסיע. אויך וויל נישט היטלער, אז ליטע זאל זיך געטיילען אינם ארגעטיע-פאקט (זעט מעשה-מעמעל). ער האלט אויך נישט דערפון אז אויב ס'זאל נישטאסען ווערן א נישט-אנגערעכטע פאקט און דערנאך זאל צווישן צוויי מלוכות אויסברעכען א מריג — זאגט די איבריגע אונטער-געשריבענע מלוכות קומען צוריקהילף דעם אנטפער. דערפון האט זיך היטלער לענגער געהאלטן אויך דער פראגע וועגן דעם, ווי ס'איז שווער צו פעצירן דעם אנטפער.

ערב דער קאנפערענץ איז שטרעזא

פארזי, 9 (פ. טעל.)
די היינטיגע זיצונג פון מיניסטארען-ראט, אונטערן פארזיצ פון פרויעדענט לעברען איז געווען געוויינטליך אויסשליסליך דעם פארשען די פראג-בלעמען, וואס וועלען ארוםגערעדט ווערען אין שטרעזא.
דער מיניסטארען-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער קאנפערענץ פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.
דער מיניסטארען-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער קאנפערענץ פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.
דער מיניסטארען-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער קאנפערענץ פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.
דער מיניסטארען-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער קאנפערענץ פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.

פראנצויזיש-סאוועטישע קאנווענץ

פארזי, 9 (פ. טעל.)
די פראנצויזיש-סאוועטישע קאנווענץ וועט זיך אָפּן אין פראג דעם 12טן און 13טן דעצעמבער. דער מיניסטער-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער קאנווענץ פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.
דער מיניסטער-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער קאנווענץ פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.
דער מיניסטער-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער קאנווענץ פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.

פראנצויזיש-סאוועטישע קאנווענץ

פארזי, 9 (פ. טעל.)
די פראנצויזיש-סאוועטישע קאנווענץ וועט זיך אָפּן אין פראג דעם 12טן און 13טן דעצעמבער. דער מיניסטער-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער קאנווענץ פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.
דער מיניסטער-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער קאנווענץ פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.
דער מיניסטער-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער קאנווענץ פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.

פראנצויזיש-סאוועטישע קאנווענץ

פארזי, 9 (פ. טעל.)
די פראנצויזיש-סאוועטישע קאנווענץ וועט זיך אָפּן אין פראג דעם 12טן און 13טן דעצעמבער. דער מיניסטער-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער קאנווענץ פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.
דער מיניסטער-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער קאנווענץ פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.
דער מיניסטער-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער קאנווענץ פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.

פראנצויזישע טאנהעז-באטאליאן

פארזי, 9 (פ. טעל.)
די פראנצויזישע טאנהעז-באטאליאן וועט זיך אָפּן אין פראג דעם 12טן און 13טן דעצעמבער. דער מיניסטער-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער באטאליאן פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.
דער מיניסטער-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער באטאליאן פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.
דער מיניסטער-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער באטאליאן פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.

פראנצויזישע טאנהעז-באטאליאן

פארזי, 9 (פ. טעל.)
די פראנצויזישע טאנהעז-באטאליאן וועט זיך אָפּן אין פראג דעם 12טן און 13טן דעצעמבער. דער מיניסטער-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער באטאליאן פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.
דער מיניסטער-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער באטאליאן פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.
דער מיניסטער-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער באטאליאן פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.

נאכ'ז דאנציגער וואהר-יארי

קאנפיקט די „דאנציגער פאלקס-שטימע“ — פייטונג פון די פאליאקען.

דאנציג, 9 (פ. טעל.)
די היינטיגע אויסגאבע פון דער סאציאליסטישער „דאנציגער פאלקס-שטימע“ וועלכע האט פערעפונדעליכט אַנאַליזירן די פאַרטיי-מיטגלידער, איז קאנפליקטירט געווארען.
דאנציג, 9 (פ. טעל.)
געשען איז פארגעקומען א זיצונג פון דער הויפט-פערזאנלעכע פון דעם פאליאקען-פערבאנד בנדי צו פיייערען דעם זיג פון דער פוילישער ליסטע. עס איז געשלאסען געווארען ארויסצוגעבען א ספעציעלען צייכען פאר די פאליאקען, וועלכע האבען געליטען בעת דער וואל-קאמפאניע.
דאנציג, 9 (פ. טעל.)

פראנצויזישע טאנהעז-באטאליאן

פארזי, 9 (פ. טעל.)
די פראנצויזישע טאנהעז-באטאליאן וועט זיך אָפּן אין פראג דעם 12טן און 13טן דעצעמבער. דער מיניסטער-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער באטאליאן פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.
דער מיניסטער-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער באטאליאן פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.
דער מיניסטער-ראט האט געשלאסען, דאס די פראנצויזישע רעגירונג וועט אויך דער באטאליאן פארענדיגן פרויעדענט ווערן דורכ'ן פרעמיער-פלאנער און מיניסטער לאוואל.

פרעמיער סלאווע ביים מלוכה-פרעזידענט

ווארשא, 9 (טעלעפאניש)
היינט בייטאג האט דער מלוכה פרעזידענט אויפגענומען דעם פרעמיער סלאוועק, וועלכער האט אינפארמירט דעם מלוכה פרעזידענט וועגן די לוי פענדע ארבייטען פון דער רעגירונג.

ענגלישע פארלאמענטאריער אויפגענומען פון דער תל-אביב'ער עריה

תל-אביב, 9 (ט'א טעלעגראפיש)
די תל-אביב'ער עריה האט איינגעארבעט אן אויפגאבע פאר ענגלישע פארלאמענטאריער. בראך דעצקי האט געהאלטען א רעדע. די פארלאמענטאריער האבען אויסגעדריקט זייער ענטזיקונג פאר דעם יודישען אויפבויער.

ברית פון לארד סעסיל צום הרב רובינשטיין

וועגען פערברייטערען די עליה ווילנע, 9 (ט'א טעלעפאניש)
הרב רובינשטיין האט דעהאלטען א ברית פון לארד סעסיל. דער ברית איז אנטעפער אויף הרב רובינשטיין'ס ברית וועגען פערברייטערען די עליה. לארד סעסיל שרייבט, אז דער הויך-קאמיסאר טוט אלץ, וואס איז מעגליך אפצושאפען די עליה בערגעצונג.

פרעז. נחום סאקאלאו אויפגע-נומען פון הויך-קאמיסאר

ירושלים, 9 (ט'א טעלעגראפיש)
פרעז. נחום סאקאלאו איז אויפגענומען געווארען פון הויך קאמיסאר וואיקאפ. בעת דעם געשרייען וועגן בעהאנדלעס געווארען ועהר וויכטיגע פאליטישע פראגען.

זשאבאטינסקי פאהרם אפ הייז איראפא

ניו-יארק, 9 (ט'א טעלעגראפיש)
זשאבאטינסקי פאהרם אפ קיין איראפא. מארן אפסאהרען איז איינגעארבעט געווארען א געזונטונג באנקעט. זשאבאטינסקי האט געהאלטען א גרויסע רעדע.

גערינג האט היינט חתונה

בערלין, 9 (פ. טעל.)
די דייטשע הויפט-שטאט געפינט זיך היינט אונטערן צייכען פון די פיייערליכע חתונה, וואס ווערען געמאכט אין שייכות מיט דער חתונה פון דעם פרייסישען פרעמיער גערינג, וויס קומט פאר מארען. דעם 10 אפריל.
פאר גערינג'ס פאלאץ אויפן פאסטדאמער פלאץ זאלען זיך טויזענדער מענשען. גערינג האט געקומען און א שיער מתנות.

ענדער-צייטערניש איז סערקיי

סטאמבול, 9 (פ. טעל.)
דע האט זיך געלאזט פיהלען א לייכט אויפ-ציסען פון דער ערד. אין דער געגענד פון'ס מארמאריים איז די אויסציערונג געווען געזען שטארק.

ערשטער יודישער מאטרזען-פערבאנד

איז געגרינדעט געווארען איז היפה

מיין כשר לפסח

צו בעקומען אין אלע קאלאניאל-געוועזענע שטעט.

אויפרייס איז טונעל

ניי יארק, 9 (ס. טעל.)

ביים בויען א טונעל אונטערן מיך הארטאן איז מחמת א טעות'דיגען סיגנאל פארגעקומען און אויפרייסן וואס האט געבראכט צו דעם טויט פון צוויי ארבייטער און צו דער פערוואונדונג פון אנדערע צוויי.

שטודען-ווינד איבער'ן אטלאנטיק

טיישע אקטאן

ניי יארק, 9 (ס. טעל.)

איבער די ברעגען פון אטלאנטיק איז אדורך א גרויסער שטורם ווינד, וואס האט געבראכט גרויסע שווערען.

ארום דר. זשיטלאווסקי'ס

יבילעאום-פייסטונגען

ניי-יארק (י. ט. א.) די קולטור-ארגאניזאציעס דער יודישער "פון-קלוב", דער י. ל. פון שרייבער פאראייניגן און די יודישע קולטור-געזעלשאפט און גאנצערע און שבת, דעם 13 פאריל, און אקדעמי שיער אונטער געוויינטע דעם לעבען און שאפען פון דער הייב זשיטלאווסקי אין צוזאמענהאנג מיט די פייסטונגען צו זיין 70-יאהריגען געבורטס-טאג. די אייגענטליכע יבילעאום-פייסטונגען וועלען פארקומען אין ניי-יארק דעם 11-טען מאי.

גלייכצייטיג ווערט געגרייט א ספעציעל בוך געוויינטע דעם יבילעאום מיטן אנטוויקל פון בע-קאנטע יודישע שריפטשטעלער און דיכטער. דער זשיטלאווסקי גופא וועט אין א לענגערער אפשאנדלונג שילדערען זיין לעבענס-וועג. אין דעם יבילעאום-בוך וועלען אויך פארשיידענע ווע די בעגרייטונגען פון צאנזער'ס ארגאניזאציעס און פערזענליכקייטען פאר דעם יבילעאום.

האפטראציע-טהוער פון א"י

געקומען הייז פוילען

ווארשא (י. ט. א.) קיין ווארשא איז געקומען דער לויטער פון דער אפטיילונג פאר קאאפעראציע ביי דער הסתדרות העובדים און מיטגלידער פון קאאפעראטיווען-ראט ביי דער א"י-רעגירונג, ה' פ. גאראבאווסקי, און מיטן פון ווילען און פוילען וועט ה' גאראבאווסקי מיטגעלעפן דער ארגאניזירונג פון פאנס, "העובד" און די פראדוקציע-קאאפעראטיווען פון, "העובד" אין פוילען און איינשטעלען די פער-בינדונג פון, "העובד" מיט די הסתדרות-קאאפעראטיווען אין א"י.

ה' גאראבאווסקי וועט ווילען אין פוילען עט-ליכע וואכען און בעוועגן א דריי גרעסערע שטעט, און וועלכע ער וועט אויך ארויסטרעטען מיט עפענען ליכע רעפערטען וועגען דער קאאפעראטיווער בע-וועגונג אין א"י און איהרע לייסטונגען.

אפגעלעגט די ו-ט אלפויילישע

האפטערטען

פון העברעאישע לייטראמען ווארשא (י. ט. א.) די ערשטע אלפויילישע קאנ-פערענץ פון העברעאישע לייטראמען און זשור-נאליסטען, וועלכע איז געפארען געווארען דורך דגל ועד המרכז פון "העברעאישען לייטראמען און זשורנאליסטען-רעפארט" אין פוילען" איז ה' הוה"מ פסח ד. י. איז אפגעלעגט ווערן פון נאך דעם העברעאישען קאנגרעס, וואס דארף פארקומען אין מאי אין א"י.

צענטראלער יוגענד-קאמיטעט

ביים פערטייניגמען קאמיטעט צו בע-סעמפען די רדיפות אויף יודען איז דייטשלאנד.

ווארשא (י. ט. א.) די טעג איז פארגעקומען א פערזאנלעכע פון פארשטעהער פון די צענטראלעס פון פאלענדישע יוגענד-ארגאניזאציעס: צעירי אגודת ישראל, בית"ר, ברית החייל, עקיבא, מסדה, הסתדרות אקדמיות ציונים (ה. א. צ.), הנוער הציוני, הנוער הציוני 2, החלוץ הלאומי, החלוץ הפלוציוני, התחיה, פערפאנד פון אקאדעמיקער רעוויזיאניסטען און נורדיה. אויף דער פערזאנלעכע איז נאך א"י-אויספיהרליכער דיסקוסיע און פעהאנדלונג פון די אויפגאבען פון דער יוגענד געוועהלט געווארען א צענטראלער יוגענד-קאמיטעט צו עקעספען די רדיפות אויף יודען אין דייטשלאנד. נאך דער קאנסטיטואציע איז ביים קאמיטעט געוועהלט געווארען א"י ארגאניזירן קאמיטעט און א פרעסע-קאמיטעט.

דער קאמיטעט האט אנטעניפט א קאנטאקט מיט די יוגענד-ארגאניזאציעס אויף דער פראווינץ פרי צו פערברייטערן און פערטיפען די אקציע.

די נעכטיגע לודענדארף-פייערונג איז דייטשלאנד

בערלין, 9 (ס. טעל.) אין גאנץ דייטשלאנד זענען היינט פארגעקומען פייערליכקייטען לכבוד דעם געבורטס-טאג פון נענ-לודענדארף, וועלכער איז היינט אלס געווארען 70 יאהר. א ספעציעלע פייערונג איז פארגעקומען אין דער פייערשער געגנט מוטזינג (ביי דער שטארענבער-גער אדער), וואו עס וואוינט לודענדארף. צו דער דאזיגער פייערונג איז ספעציעל אנטעקומען פון מיט-צושלאגען געווארען צוויי יודישע שילער. ווען די קינדער זענען געקומען פערקלאגען זיך צום דירעקטאר טורין איז צו דער פערוואלטערן וואראנאווא, האבען זיי זיך אויסגעלאכט פון זיי נישטא פון וואס צו מאכען א וועזען. האבען זיי געזאגט.

שטרענג בעשטראפט אנטרעמיטישע שור-פערוואלטערן איז סאוועט-רוסלאנד

מאסקווע (י. ט. א.) אנטרעמיטיזם האט זיך שטארק פונדערנעבעלייט צווישען א טייל לעהרער און שילער פון דער מיטעל-שול אין נייאזשיע (אוקראינא), דאס וידעל-ווארט, "זשיר" איז געווען איינער פון די געווענליכסטע אויסדרוקען סיי צוויי שיער א טייל לעהרער, סיי צווישען שילער. דער פערוואלטער פון דער בילדונגס-אפטיילונג אין נייאזשיע איז געווען א געוועזענער פעליוורא-ווייץ, א געוויסער קארדינאס, וועלכער האט בעזעצט די שול מיט זיינע, "אידענ-חברים", נאציאנאליסטען און אנטרעמיטען, וועלכע האבען פון זייער זייט פעוורקט די קינדער. אין נאעמבער פאריגען יאהר האבען שילער פון די עלטערע קלאסען ארגאניזירט אן אנפאל אויף דער ארטיגער יודישער שול, בעת וועלכען עס זענען

מאסקווע (י. ט. א.) אנטרעמיטיזם האט זיך שטארק פונדערנעבעלייט צווישען א טייל לעהרער און שילער פון דער מיטעל-שול אין נייאזשיע (אוקראינא), דאס וידעל-ווארט, "זשיר" איז געווען איינער פון די געווענליכסטע אויסדרוקען סיי צוויי שיער א טייל לעהרער, סיי צווישען שילער. דער פערוואלטער פון דער בילדונגס-אפטיילונג אין נייאזשיע איז געווען א געוועזענער פעליוורא-ווייץ, א געוויסער קארדינאס, וועלכער האט בעזעצט די שול מיט זיינע, "אידענ-חברים", נאציאנאליסטען און אנטרעמיטען, וועלכע האבען פון זייער זייט פעוורקט די קינדער. אין נאעמבער פאריגען יאהר האבען שילער פון די עלטערע קלאסען ארגאניזירט אן אנפאל אויף דער ארטיגער יודישער שול, בעת וועלכען עס זענען

ה' פ. ה. 9 (י. ט. א.) סעלענאמיש ס'האט זיך געגרינדעט דער ערשטער יודישער מאטראזען פערבאנד.

צעגענשיש פון די הויך-קאמי-סארעו פון א"י אויף עגיפטען

ירושלים (י. ט. א.) לויט אן אראבישען פרעסע בעריכט האט דער הויך קאמיסאר פון א"י גענעראל סער ארטור וואוקאס זיך די טעג גע-טראפען אין אקאבא מיט'ן הויך קאמיסאר פון עגיפטען סער מילס לעמפסאן צוזאמען מיט'ן קא-מענדאנט פון אראבישען לעזינג פיק פאשא. אין דעם בעגעגעניש זאל זיך אויך האבען בעטייליגט דער בריטישער מיניסטער אין דושעדא, סער אנדרו רייזען. דעם הויך קאמיסאר פון עגיפטען זאלען האבען בעפלייט אייניגע העכערע בעאמטע. ווי בעקאנט, האט דער הויך קאמיסאר פון א"י מיט אייניגע טעג צוריק געוויילט אין אקאבא אין גא-ועלשאפט פון שעה פון בריטישען גענעראל שאבא, גענעראל סער ארייבאלד מאנטאגמרי מאסינגבער.

וועגען האנדל-מעגריכע-יטען צווישען א"י און יאפאן

ירושלים (י. ט. א.) אין א"י וויינט איינע א האנדלעס רעלענאציע פון יאפאן, וועלכע פארשט די מעגליכקייטען פון פערגריסערען דעם עקספארט פון יאפאן קיין א"י. די יאפאנישע פארשטעהער האבען אפגעהאלטען א לענגערע קאנסערהען אין דער אינדוסטריע און האנדלעס קעמער אין ת-אביב ים.

עס קומט אויך אין בעטראכט אן עקספארט פון געוויסע א"י פראדוקטען קיין יאפאן, ווי אראג ווען. פאטאס און קינסטליכע צייהן. אין יאפאן גוטא וואקסען אויך אראנשען, זי זענען אבער קליין און פון ערנער קוואליטעט, דעריבער בע ציהט יאפאן פיל אראנשען פון קאליפארניע. די עקספארט שוועריקייטען בעשטעהען אבער אין דעם לאנדזשיערען טראנספארט. עס זענען נולייג טיפען מיט ספעציעלע קעמערס רעזערוואציעס.

שוין מארגען קומט פאר די ציהונג פון דער ווו קלאס
קאלאסאלע שאנסען צו געווינען א סומע פון אנטער
צוויי מיליאן זל.
זעה א טיילע צאהל גליקליכע אסען נאך צו בעקומען איי דער גליקליכער קאלעקטור פון
F. Brajtszajn, Piotrkowska 14
tel. 142-47

אנטי-דעליגיעזע קאמפאניע איז סאוועט-רוסלאנד א פאדערונג איבערצוגעבען

מאסקווע (י. ט. א.) מיר, הארגענאטיקעס פון סטעטעל, וואס האבען דורכגעלעבט דעם שווערען קאמף פאר דער ראטענמאכט, וואס האבען איבערגע-לעבט די שרעקען און רויבערייען און אלערליי קאנטרעוואלוציאנערע באנדעס, פאראוויסיליען די טענדליכע ריכילות פון די פיינטערע רעשטלעך פון קלאסען-שונא און פאדערען, זיי זאלען איבער-געגעבען ווערען צום געריכט ווערט אין א וועג-זונג, צו אלע שטעטעלדיגע ראטען, קאלאקאניקעס און קוסטאר-ארטעלען, אגגענומען אויף א פער-זאמלונג פון יודישע הארגענאטיקעס אין ליובאוו (אוקראינא) און פערעפענטליכט אין דער יודיש-סאוועטישער פרעסע.

מאסקווע (י. ט. א.) מיר, הארגענאטיקעס פון סטעטעל, וואס האבען דורכגעלעבט דעם שווערען קאמף פאר דער ראטענמאכט, וואס האבען איבערגע-לעבט די שרעקען און רויבערייען און אלערליי קאנטרעוואלוציאנערע באנדעס, פאראוויסיליען די טענדליכע ריכילות פון די פיינטערע רעשטלעך פון קלאסען-שונא און פאדערען, זיי זאלען איבער-געגעבען ווערען צום געריכט ווערט אין א וועג-זונג, צו אלע שטעטעלדיגע ראטען, קאלאקאניקעס און קוסטאר-ארטעלען, אגגענומען אויף א פער-זאמלונג פון יודישע הארגענאטיקעס אין ליובאוו (אוקראינא) און פערעפענטליכט אין דער יודיש-סאוועטישער פרעסע.

די דאזיגע פאדערונג איז אגגענומען געווארען אין צוזאמענהאנג דערמיט, וואס א גרופע ליובאוו-יודען געוועזענע סוחרים און פלי-קודש, האבען זיך געווענדעט מיט א בקשה צו ליובאוו-לאנד-סלייט אין אמעריקע וועגען הילף אויף פסח פאר-נויטבערשטיגע יודען אין ליובאוו. ענליכע בק-סות ווערען אויך ארויסגעשיקט פון אנדערע יו-דישע שטעטלעך.

אין דער וועגונג ווערט אגגעוויזען, אז די ראטענמאכט האט פולשטענדיג געלעזט די גא-צינגאלע פראגע דערונטער אויף דעם אזוי גער-פענעם שטעטעל-פראבלעם און עס ווערט דערצעלט וועגען דער איבערשיכטיג פון שטעטעל און זיין ווירטשאפטליכען אויפשטייג.

אבער צווישען די פערבליבענע וואהל-רעכטס-לאזע, ווערט ווייטער געזאגט אין דער וועגונג, זענען פאראן אזעליכע עלעמענטען, וואס פרויברען

דער פסח איז שוין פאר דער טיר

וואס האט איהר געטוהן כדי צו רעקלאמירען אייערע פסח-ארטיקלען?

גוט פערקויפען וועט איהר אייער סחורה אויב איהר וועט זיך רעקלאמירען אין דער איינציגער ראדער יודישער צייטונג

נייע פאלקס-בלאט

בעשטעלט תיבה אייער אנאנס איז, נייעם פאלקס-בלאט

אנאנסען ווערען שוין אנגענומען אין אדמיניסטראציע 21 פיעטריקאווער 21 טעל. 224-71

Dr. REICHER
פאלודניאווא 28, טעל. 93-201
צוריהגעעהרט
ספעציאליסט
פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג
סקסועלע בערעטונגען און פסיכא-אנאליזען
געטט צו פון 8-11 און פון 5-8 אונטער

יודישע מאמע געהייראט מיט א נעגער פדי צו קענען זיין מיט איהר טאכטער א טראגישע פאסירונג וואס האט זיך אנגעהויבען אין גענדיגט אין ניו-יארק

(פפעציעלע הארעספאנדטן)

עס איז א געשיכטע, וואס בעט זיך מממש זיך ווי דערזעהלען. אין א קליין שטעטל אין אונגארן, נישט ווייט פון דער שטאט מארמאראש סיגייט, איז ביי א איינזאמליגע טאכטער, זעהר א שעהנע מיידל.

דעם מיידעל'ס עלטערען האבען געהאפט, אז עס זאל געראטענער טאכטער וועלן זיין אייביג נעמען א וועלט — זיי וועלן מיט איהר א גוטען שידוך טון און וועלן פון איהר קלייבען נחת. אבער ווען דאס מיידעל איז אלט געווארען זיבעצהען יאהר, האט דער טאטן געוואלט, אז די האפענונגען, וואס איהרע עלטערען האבען געלעגט אויף איהר, זאלען צורונגען ווערען, וואס מיינט איהר, איז געשעהען?

ליליען (אזוי האט דאס מיידעל געהייסען) האט זיך געלערנט טאנצען ביי א טאנץ-לעהרער, און זי איז פון איהם שוואנגער געווארען. אפילו ווען דער טאנץ-לעהרער זאל ליליען נישט געווען פערפיהרען אויף א מאוסן אויפן, נאר ער זאל זיך אז איהר געווען שארען אויף א פיינעם וועג, וואלט דאס פאר דעם מיידעל'ס עלטערען אויף געווען א קנאפע נחת.

ווייל סימירעל האט געשטאמט פון א פיינער, לייטישער משפחה, פון פרומע מענשען, און א טאנץ-מייסטער צו האבען פאר אן איינעם, וואלט פאר זיי געהייסען א דערנידערונג, ווייל נישט פאר אזא איידעם האבען זיי געהאפט אויסצוגעבען זייער בת יחידה. אבער אז זייער איינזאמליגע ציגע טאכטער האט זיך, אויסגעלייטשט, האבען זיי געמאכט א שוויג און מסכים געווען צו דעם, אז דער טאנץ-לעהרער זאל חתונה האבען פאר זייער גערשטענער טאכטער.

ליליען האט אויסגעטראגען אלע זיין חדשים און זי האט געהאט א מיידעלע. אודאי איז די שמחה געווען א פערשערטע. האט מען אין דער שטיל דעם מיידעלע א נאמען געגעבען, און דאס מיידעלע האט אנגעהויבען צו וואקסען.

ווען דאס מיידעלע איז אלט געווארען צוויי יאהר, האט די מוטער חתונה געהאט. פאר דער חתונה האט זי אלעס אויסגעזאגט איהר חתן, וואס מיט איהר האט אין דער יוגענד געטראפען און זי האט איהם געזאגט וועגען איהר קינד. אבער ביי איהם האט עס גארנישט אויסגעמאכט און ער האט מיט איהר סי-ווי חתונה געהאט.

נאך דער חתונה האט דאס יונגע פאר-פאלק בעשלאסען, אז זיי זאלען זיך בעוועגען אין בר-דאפעסט, וואו קיינער קען זיי נישט און ווייסט זיי נישט.

דער מאן איז צו איהר געווען זעהר שלעכט. באזיל, א פאר יאהר נאך דער חתונה, האט ער איהר אנגעהויבען אויפצוטרעטן איהר אמאליגע שאנדע, און ער פלעגט אויך זיין שלעכט צו איהר קינד. ער פלעגט עס טאנצען, בעליידען און רערמיט פלעגט ער ביי ליליען צאפען איהר בלוט, ווען אזוי אוועקגעגאנגען עטליכע יאהר, און ליליען האט אלץ געליטען און ארונטערגעשלאנגען זאלגען זיך פאר איהרע עלטערען האט זי שוין נישט געקענט, ווייל זיי זענען ביידע געשטארבען אין א משך פון צוויי יאהר צייט. איז זי געווען עלענד ווי א שטיין, האט זי געמוזט לידען.

ווען אזעלכע זענען יאהר נאך ליליען'ס חתונה, און פון איהר מאן האט זי שוין נישט געקענט אי-בערטראגען. היינט זי זיך אויף אין א שעהנעם טאג און נעמט מיט זיך איהר מיידעלע און פער-לאזט איהר מאן. זי טוט אלע שווערע ארבייטען, אבי זיך מיט איהר טעכטערל צו ערנעהרען, און ליליען האט ליב געהאט איהר טעכטערל מיט איהר גאנצען לעבען און מיט איהר גאנצער נשמה. דאס טעכטערל איז געווען מיט אלע מעלות. איז נישט געווען קיין צו שווערע זאך, אז ליליען זאל נישט טון צוליב איהר טעכטערל.

ליליען'ס מיידעלע, ליובא, האט פון קליינער הייט אן אויסגעווען א גוטע שטימע צום זינגען.

דאן, אז מיט ענדיגען א קאנסערוואטאריע ווערט מען נאך נישט קיין אפערע זינגערין, און אז אמאל איז אפילו זעהר שווער צו קיינען א שפעלע אלס א פשוט'ס קאר-זינגערין...

ליובא זינגט ביינאכט אין רעסטאראנען (אזא מין קאפארע) און איהר מוטער קען אויף איהר געלעגער נישט איינשלאפען... אין מוח ביי איהר וויקלען זיך אלערליי געדאנקען און לאזען זי נישט שלאפען, ווי ולידעג פליגען.

די מוטער טראכט איבער: עס זאל חלילה מיט איהר איינזאמליגע טאכטער, מיט איהר אויב אין קאפ, נישט טרעפען אן איינמאליק... עס קומען אהינצו אריין ווילד-פרעמדע מענשען, ווער ווייסט ווער זיי זענען, און זי, ליובא איז א יונגע מיידעל, א שעהנע, א רייצענדע... עס זאל חלילה מיט איהר נישט עפעס פארטריען...

זי, ליובא'ס מוטער, איז שוין אפגעברייחט, זי האט זיך שוין גענוג אנגעליטען איבער אזא זאך... עס זאל חלילה נישט טרעפען אזא אמאליק מיט איהר טאכטער.

אבער די זאמעל מאמע האט זיך אומזיסט גערשאקען. ס'האט מיט איהר טעכטערל קיין שום שלעכטס נישט פארטריען. פערקערט, זי האט גע-שייגען אין איהר פראפעקטיווע. אנטשטאט צו זינגען אין א רעסטאראן, האט זי געקראגען אן אנטשטאט צו זינגען אין א טעאטער, אין קאר. און נישט לאלאט אזוי זינגען צוזאמען מיט אנדערע מיידלעך, נאר זי וועט זינגען סאלאס.

ליובא האט אנגעהויבען צו זינגען אין טע-אטער און האט אזוי אפגעוואנגען עטליכע מאנאטען, ביז איינמאל קומט זי אהיים צו איהר מוטער און זאגט איהר אן א שוורה, אז זי טעאטער טרופט פאר וועמען זי זינגט, פארהערט אפ קיין אמעריקא און זי פארהערט מיט זיי מיט.

פאר דער מוטער איז דאס נישט געווען קיין גוטע בשורה, נאר א דונער פון הימעל איבער איהר קאפ. זי פארהערט אפ מיט דער טרופע, מיט וועמען וועט זי בלייבען, די מוטער?

אבער נישט קשה, ליובע האט אזוי לאנג גע-רעדט איבער איהר מוטער און זי געבעטען, ביז זי האט איינגעשטימט זי צו לאזען פארהערן. ס'האט זי און א פאר מאנאטען ארום וועט זי זיין צוריק. זי טאכטער האט זיך געזעגענט מיט דער מוטער. די שייף איז אפגעגאנגען. די מוטער איז נאך לאנג, לאנג געשטאנען ביים ברעג און האט נאך-געקוקט דער שייף, וואס האט אוועקגעהירט איהר איינציגע נחמה.

דאס איז געווען אין יאהר 1926.

און ווען זי איז עלטער געווארען האט זי די מוטער איהרע אריינגעגעבען אין א קאנסערוואטאריע צו לערנען זיך זינגען. ליובע איז אלט געווארען צעהן יאהר, צוועלף און פלעצען, און אין זינגען האט זי זעהר פיל פראגרעסירט. די לעהרער אין דער קאנסערוואטאריע האבען פאר איהר פאראויסגעזאגט א גוטע וואקסונג, אז זי וועט נאך אמאל זיין א בעריהמטע יאָרק און פאריז.

פון דער נביאזאט האט ליליען ממש געלאכט מיט טרעהרען פאר פרייד. עפעס א קלייניקייט: איהר ליובא וועט אויסוואקסען א גרויסע זינגערין, א בעריהמטקייט!

ליליען איז דאך נאך אויף געווען א יונגע פרוי און א שעהנע דערצו, האבען זיך גענוג מענער צו איהר געשטראכט און האבען געוואלט מיט איהר חתונה האבען.

האט אבער ליליען נישט געוואלט אפילו הע-רען דערפון. זי, ליליען, האט אלץ, מיט איהרע אייגענע כוחות, געוואלט ארויפברייטען איהר טע-טערל צו א מדרגה, און זי האט נישט געוואלט אז עמעסער זאל איהר העלפען אין דעם.

איהר גאנץ לעבען האט ליליען אריינגעטון אין ליובע, איהר טעכטערל. זי האט געוואלט פרעמדע וועט ביי רייכע פרויען, זי האט געטון אוועלכע ארבייטען, אז איהרע עלטערען וואלטען אין די מברים זיך תכריכים געריסען, ווען זיי ווייסען וואס זי, זייער איינזאמליגע געזיכערט ליליען, טוט, אבער זי האט אלעס אנגענומען באהבה.

נאך א יאהר, נאך א יאהר, האט זיך ליליען'ס טראכט און זיך אלץ געטרייסט, און זי וועט מיט פרייד אנהויבען צו שניידען וואס זי האט מיט טרעהרען פערזוינט. ליובע וועט ענדיגען די קאנ-סערוואטאריע, זי וועט ווערען א גרויסע זינגערין און זי וועט נישט בעדארפען שוין מעהר אזוי שווער ארבייטען.

און אט האט ליליען שוין דערלעבט דעם גליקליכען טאג, ווען ליובע האט געענדיגט די קאנסערוואטאריע. א מענש האט אין זיין לעבען זעהר, זעהר וועניג אַזעלכע טעג.

ביי דער גראדואירונג, האט ליובע פון דער טצענע געוואגען אלערליי אַרעסע פון בעריהמטע אַפערעס, און די מוטער איהרע איז געווען פון האט זיך בעגאסען מיט הייסע טרעהרען פון גליק. אבער די נאַאיווע מאַמע האט נישט געוואוסט

עס איז אוועקגעגאנגען א חודש, צוויי און דריי, אבער ליובע שרייבט צו דער מוטער, אז זי האט בעשלאסען זיך נישט אומצוקעהרען פון אמע-ריקע אזוי גיך. פארוואס, האט זי דער מוטער נישט געשריבען. אבער טאזו געווען אן אירואזע דערביי, ליובא האט זיך אין ניו יאָרק פערליבט אין א טענצער, וועלכער האט געטאנצט אין דעם-זעלביגען טעאטער וואו זי האט געווינט.

נאר איין עצה איז געווען פאר ליובא'ס מוטער, אז זי זאל קענען אריבערקומען קיין אמעריקע, זיין לעבען איהר טאכטער, זאל חתונה האבען פאר אן אמעריקאנער בירגער און ער זאל זי ארויסנעמען קיין אמעריקע. ווארטען פאר אזא געלעגענהייט, ביז אן אמעריקאנער וועט זיך אין איהר פערליבען און וועט מיט איהר חתונה האבען?

און אט זענען זיי אלע: ליובא, איהר גע-ליבטער מיט איהרע פריינדיגס ביי דער שייף, צו בעגענען די געסט.

זיי זענען אנגעקומען צו דער שייף, ווען די פאסאזשירען האבען שוין אנגעהויבען אויסצושטיי-גען. און ליובא האט דערוועהן איהר מוטער אן אויסגעפוטע ארויסצוקומען פון שייף.

אבער ליובא האט עפעס אויף איהר מוטער'ס פנים בעמערקט א טרויער. זי דארף דאך זיין פערעהליך, צום סוף איז זי גאר אזוי אומפטיג, וואס איז געשעהען?

ליובא'ס מוטער איז צו איהר צוגעלאפען און האט זיך מיט איהר ארוימגעקאפט קושען און האלזען, און א שווארצער נעגער איז געשטאנען בי דער מוטער'ס רענצלעך און האט זיי געהיט.

און וואו איז דיין מאן? — האט ליובא א פרעג געטון ביי דער מוטער.

ענטפערען האט ליובא'ס מאמע נישט געקענט מיט קיין ווערטער, די ווערטער זענען איהר געבלי פון שטעקען אין האלז ווי ביינער. זי האט זיך נאר שטארקער צוויינט, און האט א פערשעהמטע אַנגע-וויזען אויפן נעגער...

ליובא איז נאך דער בעגעגעניש מיט איהר מוטער און מיט איהר שווארצען שטיף-פאטער, אפ-געלעגען פיר וואכען אין שפיטאל, און די מוטער האט צו איהר נישט געטארט צוגעהן נאעהנט צום בעט, ווייל ליובא האט געשרייען מיט בענומענע קולות, ווען זי האט דערוועהן איהר מוטער...

נאכ'ן ערהאלען זיך, איז ליובא מיט איהר גע-ליבטען פערשוואנדען געווארען פון ניו יאָרק, און איהר מוטער האט זי מעהר נישט געקענט געפֿינען, און האט זי זינט דאן מעהר נישט געזעהען.

זי האט זיך שוין אויסגעוויינט איהרע אוי-גען נאך איהר, אבער זי טאכטער איהרע לאזט זיך צו איהר נישט הערען.

א יאהר נאכ'ן אנקומען קיין אמעריקע מיט איהר שווארצען מאן, האט זי דער מאן איהרע פערלאזט און א גראשען געלד און איז פער-שוואנדען.

ה. טינער

אייראפעאישע פרויען קומען זיך לערנען ביי דער כינעזישער העניגין פון נאכט לעבען אין שאנכאי

דאס רוב זינגט די כינעזישע „קעניגין פון נאכט-לעבען“, אוועקע לידער, וואס זענען אריבער-געקומען קיין שאנכאי פון פאריז, לאנדאן און ניו יאָרק, אבער ווייל די פאריזער, לאנדאנער און ניו יאָרקער געסט קומען הערען עפעס נייעס, זינגט זי דערם אמאל פאר זיי אויך כינעזישע לידער, וואס נעמען שטארק אויס ביי די אייראפעער די מעהרסטע עלטערע מענשען אין כינע קענען נאך אלץ נישט צוועהן זיי דאס יונגווארג קומט אריין אפצוטון און שטעלט זיך טאנצען. דאס קומט ביי זיי אויס אזוי מאדענע ווילד און אומגעלומפערט, אז מאנכע קענען זיך נישט אפהאלטען פון צו וויינען אויף פערדרוס.

מען דארף געדענקען, אז לויטן מנהג, וואס איז שיר נישט געווען א געווען אין כינע, האט אפילו אן איינציגענער מאן נישט געטארט געהען מיט זיין ווייב אויף איין בריקעל, אויף איין סטעזשע. א כינעזער האט געוואגט אנצוגעהען זיין ווייב'ס אַרעם אין גאס, און דא קומען יונגע בחורים נעמען פרעמדע מיידלעך און שטעלען זיך נאך מיט זיי טאנצען פאר א טיילען אין די אונטערן היינט זענען שוין דא א סך כינעזישע מיידלעך, וואס זענען צוריקגעקומען אהיים נאכדעם ווי זיי הא בען שטודירט אין די גרויסע אייראפעאישע צע-טערס. אין שאנכאי, אזוי גוט ווי אין אנדערע כינע-עטערס.

עס זענען גענוג יאהרען אוועק ביז שאנכאי האט זיך אנגעהויבען אויסצומענשלען און נאשען די מנהגים פון דער ציוויליזאציע און מערב איירא-פע. די גרויסע שטאט איינס אריבער האט זיך נישט געקענט צוגעהוואוינען צו די גרויס-שטאטישע פיהרונגען פון אייראפע. אבער אז זי האט זיך שוין יא ארויפגעווארפען אויף די פיהרונגען, וועט און מאדעס פון אייראפע, האט זי די אייראפעער אר-בערגעיאַגט.

איבער שאנכאי האט אמאל געהערשט א מאנ-טשו, וואס ווען ער שטעהט אגינד אויף פון קבר און גיט א קוק אויף דער שטאט, וואלט ער זיך דערשראקען און זיך געהייסען באזיל נאכאמאל בע-גראבען.

וואָרעם די שטאט איז געווארען „ציוויליזירט“ און נישט נאר כאפט זי דעם אנבליק פון א וועלט-שטאט, ווי פאריז, לאנדאן, אָדער ניו-יאָרק, נאר זי שטייגט זיי אריבער.

ערשט מיט געזעהלעטע עטליכע יאהר צוריק האט מען אין שאנכאי נישט געהערט פון אזא זאך ווי טאנצען פאר א פובליקום, ווי דאס פלעגען טאן די פרויען אין די געגענטען, וואו עס וואוינען די אויסלענדער. היינט זענען דא אין שאנכאי עטליכע צעהנדליג קאפארעטען און נאכט-קלובס, וואו און עס קומען זיך צוזאם אריינגעלישע מענער און פרויען און טאנצען לויטן טאקט פון דער מוזיק. זיי טאנצען אלע אלס-אייראפעאישע און מאדערנע טענצן, פון א קארדיל ביז דושען, טאנגא, פאקס-טראט און וואלץ.

זיי זענען שוין דארטען אזוי מאדעס, אז מען האט שוין אפילו געשטימט און אויסדערוועהלט די קעניגין פון דעם נאכט-לעבען אין שאנכאי.

די אויסדערוועהלטע איז לילי לי. זי איז בע-טעטיג: אין איינעם פון די רייכסטע און גרעסטע טאנץ-זאלען אין שאנכאי. זי איז אן איינציגע צענעטע טענצערין, און צו דעם האט זי נאך א זעהר שעהנע און ריינע שטימ און ווערט פעררעכענט פאר דער שטעטער פרוי אין שאנכאי.

צו די אלע אויסגעקענטע מעלות איז זי נאך א קלוגע פרוי, וואס פערשטעהט ווי אזוי צו בעגייסטערען די מענער סיי פון איהר אייגענער נאציע און סיי פון אייראפע, זאל דערם קיינעם נישט וואונדערען, ווען מען וועט איהם זאגען, אז אונזערע ווייסע אייראפעאישע דאמען קומען פון אייראפע זיך לערנען ביי די כינעזערין ווי אזוי צו קאקעטירען מיט מענער און ווי אזוי צו געווינען זייער הארץ און... זייער קעשענע.

ציון. האנפערעני איז בעלגניען

זיך איזט אויך אן אין בעלגניען. דער פרעוידענט פון דער פֿעדעראציע, ה. טארטשינער, האט אין זיין רעדע זיך אפגע-שטעלט אויף די גרויסע פֿעריינסטען פון דער עקזעקוטיווע, — פראַס, ספייער, דער וויצע-פרע-זידענט פון דער יודישער אַגענץ האט גערופֿען צו אחדות פון אלע קאנסטרוקטיווע ציוניסטען...

וואס שייך די אנדערע פֿראַגען, וועלען זיי נאך בעהאנדעלען ווערען אויף דער פֿארטענעג פון דער קאנפֿערענץ אין אייניגע וואכען ארום, צוליב דעם וואס אין די עטליכע טעג פון די בע-ראטונגען איז נישט געלונגען אויסצושעפען דעם גאנצען סדר-היום. — דאן וועלען אויך אנגענומען זעכערן די רעזאלוציעס, און ס'וועט געוועהלט ווערען די נייע פֿערוואלטונג פון דער פֿעדעראציע. אפסערווער

הינא-טעאטער
"MIRAZ"
11 ליסטאפאר (קאנסטאנט) 16
היינט — די דאפעלטע פרעמיערע
"פירא"
2 נייע מענשען
יודישע רעבען
יודישע מוזיק
יודישע פרייד און כויר
יודישע פאלמסלידער
יודישע טעניס
אין דער יודישער שפראך
פרייען פון די פלעצער: III פל. 54 גר.
II פל. 85 גר. I פל. 1.09 גר.
באקאן 75 גר.

דאנערשטאג - א זיצונג פון שטאט-ראט

דריטע לעזונג פון ביודזשעט - אפיקלאנגען פונ'ם נעשלען - זיצונג פון די פראקציע-פרעזעסען - מאוואלסקי האט פערלירען דעם צוטרוי ביי זיינע אייגענע

דער רעגירונגס-קאמיסאר אינזש. וואיעוואדוקי האט געטען בעשטימט די נאכהענטע זיצונג פון שטאט-ראט אויף דאנערשטאג, דעם 11 אפריל, 8 א זיצונג אין אונזער, אויף דער טאג-ארדנונג געפינט זיך נאך דער איינציגער פונקט און נעמליך די דריטע לעזונג פון שטאט-שעסן בודזשעט.

די פראגע א וואך צייט און אפילו נישט אפגענומען קיין ערקלערונגען וועגען דעם קאנראט. צוליב דעם דאווען, וואפענשטילשטאנד אין ווי בעקאנט, די ציוניסטישע פראקציע נישט געקומען און אויף די צוויי לעצטע זיצונגען פון שטאט-ראט. דער קאמיסאר וואיעוואדוקי האט צוגעזאגט, אז דער ענין וועט ערקלעריגט ווערען די היינטיגע וואך, היות אבער ווי ס'קומט פאר נאך איין זיצונג פון שטאט-ראט און די אנדערע וואך וועט ווארשיינליך בכלל נישט קאנען פארקומען מיין זיצונג, איז נישט בעקאנט ווען די פראגע פון די ענדקישע שלענערס וועט ערקלעריגט ווערען.

פרי די דאווען פראגע צו רעגולירען, האט דער רעגירונגס-קאמיסאר אויף היינט אין אונזער צונג גערופען א צווייטע זיצונג פון די פרעזעסען פון אלע פראקציעס, וואו ס'דארף קומען צו אן איינהייטליכע כע שטעלונג. דער רעגירונגס-קאמיסאר וואלד גערן נישט געוואלט דעלאזען צו קיין גרויסע דיסקוסיע וועגען דעם פארגעקומענעם נעשלען און שטרעבט דערצו, אז דער ענדקישע קאמיסאר, וועלכער האט אנגעהויבען דאס נעשלען מיט'ן ווארפען א גלאז,

מיטוואך 10 ניסן תרצה

אפריק מיטוואך 10 ניסן תרצה זון-אויסגאנג 4.51 זון-אונטערגאנג 6.25

די גשוועלבער אפטי ביז 9 א זיגער איז דער ערב יום-טוב צייט

רעגיסטראציע פון אויסאם און מאטאציקלען

Dr. Wołkowsky

אפיקלאנגען פון דער שרעקליכער האטאסטראפע אויף 11 ליסטאפאד 38

וואס זאגט דער לייטער פון דער ביי-אינספעקציע וועגען די סיבות פון אומגליק

פערסטע שטעלט געווארען, אז דאס הויז איז געבויט געווארען מיט 40 יאהר צוריק און קיין רעמאנט פון די באקאנטע און נאך נישט פארנעקומען. דער ווירט פערטיידיגט זיך דערמיט, אז אויפ'ן באקאנט האט שטענדיג געהאנגען א שלאס, פרי דארט זאגן לען זיך נישט אריינגעקומען קיין גרעסער צאהל מענטשן. אימיצער האט אבער דאס שלאס אראפ גענומען. די באקאנטע ווידער טענה'ן, אז דער באקאנט איז געווען אפען.

אין צוזאמענהאנג מיט דער שרעקליכער קאטאסטרופע איז די בוי-אינספעקציע איצט צוגעטרעטען צו א נענדע-אלקאטראף פון די באקאנטע און די לאדער הייזער. די באקאנטע, וועלכע כע וועלען אנערקענט ווערען פאר ניט גענוג זיכער, וועלען תיבה מווען רעמאנטירט ווערען, ערשט נישט לאנג אין פארגעקומען א פאל אויף שטענדיג ווייטע נאס, ווען א מייחלע האט זיך אנגעלעהנט אין דער בארייער פון באקאנט, די בארייערע האט זיך אפ-פארהען קיין וויקיטעט.

אונזער מיטארייטער האט זיך געווענדעט צום לייטער פון דער ביי-אינספעקציע ביי דער שטאט-פער וואלטונג וועגען די סיבות, וועלכע האבען דערפיהרט צו דער קאטאסטראפע פת דער חופה אויף 11. ליסטאפאד 38 און וועגען דעם ווער ס'טראגט די פערזאנלעכע לייכטיקייט פאר דער קאטאסטראפע. דער לייטער ה' אינזש. גאלדבערג האט ערקלערט אז די ביי-אינספעקציע האט גענוי איינגעפארשט דעם ענין און איז געקומען צו דער איבערזייגונג, אז די קאטאסטראפע איז געקומען צוליב דעם, וואס דער ראט האט אדורכגעפערעטען די אייזערנע שיר נעס, וועלכע האבען אונטערגעהאלטען דעם באקאנט, צוליב דעם וואס אין די ווענד איז דערצו נאך געווען פייכטיקייט האט עס פערשטעלערט די קאטאסטראפע. דער באקאנט האט זיך פשוט אפגעריסען פון דער וואנד, איבערלאזנדיג שטייבער פון די אייזערנע שינעס ווייטער איינגעמויערט אין דער וואנד. דעם ראט האט מען נישט אנגעוועהען, ווייל דאס אייזען איז געווען בערעקט מיט האלץ.

באנדיטיזם אויפ'ן אמעריקאנער שטייגער

ווען דער קאטעט שולדוואך האט אפגעזאגט און ערקלערט, אז ער וועט ווערען דעם ענין מעל דען דער פאליציי, האבען די צוויי באנדיטען איהם געווייזן רעוואלוערען - זיי האבען איהם דאן פארגעלענט, אז אויב ער האט נישט קיין געלד באלד זאל ער עס אנטרייען אויף מארגען.

אין דער וואונג פון אברהם שולדוואך (נאום-זאשעווסקא 28) זענען געקומען עפעס צוויי פערשון און פערלענגט פון דער פאמיליע 50 יאס, אין געגענט, האבען זיי ערקלערט, וועלען זיי דערהענגען שולדוואכ'ס ווהן, ווען ער וועט פארהען קיין וויקיטעט.

אין דער וואונג פון אברהם שולדוואך (נאום-זאשעווסקא 28) זענען געקומען עפעס צוויי פערשון און פערלענגט פון דער פאמיליע 50 יאס, אין געגענט, האבען זיי ערקלערט, וועלען זיי דערהענגען שולדוואכ'ס ווהן, ווען ער וועט פארהען קיין וויקיטעט.

אינדיוידועלע טוריסטישע רייזעס קיין פארעמינא מיט דער שיף "POLONJA", די נאכהענטע אפרייזע דעם 1 מאי און 15 מאי. ערשטיגס זעמליכע פארמיליעטען. באהן-בילעטן פון לאדז. איינשרייבינגען נעמען אן WAGONS-LITS COOK, Łódź, 64. Piotrkowska.

נייע 120 עלעקטרישע לאמפען צו 500 וואט יעדער, אויף די לאדזער גאסען

ווערען 120 לאמפען צו 500 וואט יעדער, א חוץ דעם וועלען אין לויפענדען יאהר בע-קומען עלעקטרישע בעלייטונג דער פארק, זשורד-ליסקא, און דער סקווער, וועלכער איז איינגע-פלאנצט פאר די הייזער פון ז.א.ו.א. אויף גא-ווא-פאביאצער גאס.

אין דער לעצטער צייט ווערט אין א שניע לען טעמפא אדורכגעפיהרט די עלעקטריפיקאציע אויף די לאדזער גאסען. און דאך זענען נאך פאראן אויף די גאסען אבער 2100 גאז-לאמפען. אין דעם פלאן פון די נאכהענטע ארייטען געהט צוויי די עלעקטריפיקאציע פון דעם אויף גערווענעם 7-טען ראיאן ד.ה. צו עלעקטריפירט וועלען ווערען די גאסען: ארגאדאנא פון נאווא-מיעסיקא ביי דאנסקא, מיעסיקא-סקי-גאס, צמען-טארנא. אל 1 מאי, צאוואדוקא.

פערזיכערט די ארבייטער אונטער א פרעמדער פירמע

קען-קאסע האט נישט געהאט דאס געלד פון וועמען אויפצומהאנגען - האט זי וועגען דעם גע-מאדען דער פראקטוראטור. דער פראצעס איז פארגעקומען נעכטען אין שטעטישען געריכט. כאפאנסקי האט ערקלערט, אז לאשקעוויש האט אהן זיין וויסען אויף גע-פיהרט דאס געשעפט. דאס געריכט האט פערמאשט לאשקעוויש'ן אויף 8 חדשים טורמע. כאפאנסקי איז פרייע - שפראכען געווארען.

אין דער לעצטער צייט ווערט אין א שניע לען טעמפא אדורכגעפיהרט די עלעקטריפיקאציע אויף די לאדזער גאסען. און דאך זענען נאך פאראן אויף די גאסען אבער 2100 גאז-לאמפען. אין דעם פלאן פון די נאכהענטע ארייטען געהט צוויי די עלעקטריפיקאציע פון דעם אויף גערווענעם 7-טען ראיאן ד.ה. צו עלעקטריפירט וועלען ווערען די גאסען: ארגאדאנא פון נאווא-מיעסיקא ביי דאנסקא, מיעסיקא-סקי-גאס, צמען-טארנא. אל 1 מאי, צאוואדוקא.

צו מארגענס זענען די צוויי חברה-לייט ווי-דער געקומען צו שולדוואכ'ן, קיין געלד האט דער לעצטער נישט אנגעגרייט. די באנדיטען האבען איהם געווארען שטענדיג, שולדוואך האט אויפגע-הויבען א געוואלד, די חברה-לייט האבען זיך דערשרעקען און ענטלאפען.

מען טאר נישט שפעקולירען מיט פראדוקטען פון ערשטן געברויך

אין די צוזאמענהאנג דערמיט וואס ערב די יום-טובים און הנאות שפרינגען ארויף די גר-סיקלען פון ערשטען געברויך, ווי: אייער, פוסער, פלייש א.ד.ג., האט די שטעטישע סטראקטורע פערארדעט: די פאליציי זאל זאכסונג געבען עס זאל נישט קומען צו קיין שפעקולאציע אין איינשרייבען די פרייע, אז אויף אלע פראדוקטען אין די האנדעלס-לאקאלען און געוועלבער זאלען זיין אויסגעשטעלט די סערמיליטענדע פרייען. די שולדיגע אין שפעקולאציע און אויף-שוויפען די פרייען אויף פראדוקטען פון ערשטען געברויך וועלען צוגעזאגטען ווערען צו פערמאנע-ווארטליכקייט.

אויספלוגען קיין פאלעסטינע פון 630 זל. אן ארביים פיעטריקווער 18, סע. 249-33

די פוירישע אינערליכע הוואות

מיני כשר לפסה
צו בעקומען אין אלע קאלאניאל-געוועזענע
פסח-שטיצע פאר שטיבלעך
וועט אויסגעצאהלט הערעו מארנעו
5 אווענד

נעכטען איז אין דער קהלה פארגעקומען א זיצונג פון דער פסח-קאמיטע. ס'איז בעשלאסען געווארען, אז די אויסצאהלונגען פאר די שטיבלעך און פאר מדרשים זאלען פאָרקומען מאַרגען, דאָ גערשטאָג, 5 אווענד אין קהלה-לאָקאַל.

אפטייעו
היינטיגע נאכט-דיושורען
(2) היינט ביינאכט דיושורען: א. פאָטשק פלאַץ קאָשטשעלי 10, א. כאַרעמאָז (פאַמאַרסקא 12), ע. מילער (פּעטריקאווער 46), מ. פּעשטיין (פּעטריקאווער 225), ז. גאַרשטיצקי (פּעשעוואַד 59).
י. אַנטאַניעוויטש (פּאַביאָניצער 56).

הערע-אויסצייכנונג פון האמ-פאזיטאר פאוועל העצערי

אונזער בן-עיר, דער בעקאנטער קאמפאזיטאר פאוועל העצערי, וועלכער איז בשעתו נאָמינירט געוואָרען אלס קאָמפּאָזיטער-פּראָפּעסאָר אין מיליאַנדער קאָנסערוואַטאָריע אין אויך דריי-בענט פון קאמפאזיציען פאָרקעסטער ביי דער מיליאַנדער מיליטאָרישער אַקאַדעמיע, האָט בעקומען אַ נאַלדערנעם מעדאַל פאַר אַ סאַרלעוונג, וועלכע ער האָט גע האַלטען אין מיליטאַר-פּילאָגאָגישער געוועזענער אַקאַדעמיע אין מיליאַנד א.ד.ס. מוויק ביי פּעטריקאווער פּעקער.

אנאנטער געווארפן קינד
(א) אין פעלד ביי דער לאַנעוויצקא האָט מען געפונען אַן אַונטער-געוואָרפן קינד אַ יונגעל פון 4 חודשים.

Dr. med.
R. Zalcwasser
כירורג
ציגעל-גאָס 19, מעל. 17-125
נעמט אָן פון 1-2 אין פון 4-6 נאָכט.

Dr. med.
P. Braun
צוריסעקעהרט פון פאָרוי
כעפיצאָליט פּאַר הייט, און ווענערישע קראַנקהייטען
נעמט אָן פון 8 ביז 1 און פון 4 ביז 8 אווענד
Cegelniana 4, tel. 216-90.

מיליאָן זל. און עס וועט פּערקלענערט ווערען די נאַציאָנאַלע הוואה.
די דאָזיגע אַפּעראַציע איז אַ זעהר גליקליכע, ווייל יעדער בעזיצער פֿון דער נאַציאָנאַלער הוואה קען בעקומען אַ נייע אַבליגאַציע, וועלכע וועט אין אַ נויט-פאַל קענען פּערקויפֿט ווערען. פֿאַר דער מלוכה איז די דאָזיגע אַפּעראַציע אויך גיב-ס'יג, ווייל אַ טייל פֿון דער נאַציאָנאַלער הוואה האָט מוז אַויסגעקויפֿט ווערען נאָך 10 יאָהר, וועט אויסגעקויפֿט ווערען אויך דער איצטיגער אַמאַריטאָזאָז-הוואה.

צום יובל פון ה' פנחס נאדעל

א גרעזעלע איינגעדענקטע רונדן פון דער יידישער קהלה

הערנעכטען אין אווענד האָט דאָס פּערוואַנאַל פון דער לאָדער קהלה איינגעדענקט אַ געוועזענען לכבוד דעם קהלה-סעקרעטאַר פּנחס נאָדעל, וועלכער פּיערעט אַיצט דעם 15-יעהריגען יובל פון זיין אַר-בייט אין דער קהלה.

צו דער פּיערונג איז געקומען דער פּאַרוזיער און וויצע-פּאַרוזיער פון דער קהלה-פּערוואַנאַל, כּמעט אלע מיטגלידער פון ראַבינאַט, דאָס פּערסאָנאַל פון אלע קהלה-אַפּטיילונגען, פּאַרשטחער פון דער פּרעסע, דער נאַטשעלניק פון דער ציווילשטאַנדס אַפּטיילונג ה' ליפּראַך און עטליכע פּרינדן פון יובלאַר.
די פּיערונג האָט געפּענט ה' ונה שפּער מיט אַ זעהר געלונגענער רעדע ווענען יובלאַר, דאָן האָט ער דעם בעל-היובל בערייכט: פּאַרוזיער פון דער קהלה-פּערוואַנאַל דעם מינצעפּרג, פּאַרוזיער פון קהלה-דראַס ה' פּישעל ליפּערמאַן, הרב האַרציטשעוויטש, הרב סילמאַן, הרב טרייסטמאַן. מיט אַ לענגערער רעדע איז נאָמען פון דער וויזשענער פּרעסע אין לאָדז און פון די פּערוואַנאַלען זשורנאַליסטען און דער יובלאַר בערייכט געוואָרען דורך רעד. ה. י. בושנסקי, טאָוסקי, דאָן האָבען נאָך גערעדט פּרנס רעד. פּרי-דעוואַהן, רעד. י. ראָזענבערג, נאַטשעלניק ליפּראַך, מאַג. בוני א. א. אַלע רעדער האָבען אָנגעוויזען אויך די גרויסע מעלות פון יובלאַר אויך זיין סב-לנות און אַפּיקעטיווער שווערער פּעראַנטוואָרטלי-כער אַרבייט, אויך דעם, אז ער איז בעליבט ביי אלע וואָס קומען מיט איהם אין בעריהונג און האָבען איהם געוואונגען נאָך לאַנגע יאָהרען פּרובטבאַרע טעטיגקייט.

דער יובלאַר האָט אויך בעקומען פּיל בעגרי-סונדערעפּעשען פון לאָדער געוועזענע פּעסאָנאַלע און סטיטזיעס און פּיל מתנחלים. די פּיערונג האָט זיך פּערענדיגט אין אַ זעהר געהויבענער שטימונג.

בעשטראפן א סיטענערקע

(א) דאָס קרוינערבט האָט נעכטען, ביי פּער-מאַכט טירען, בעהאַנדעלט דעם פּראָצעס געגען אַ געוויסער מאַריאַ שמעלצונג. יו ווערט פּעשולדדיגט, אז זי האָט געפּיהרט אויף זאוואַדזשא 38 א, היר-זעל, אין וועלכען עס האָבען זיך אויפגעהאַלטען עטליכע פּראָסטיטוטעס.
דאָס געריכט האָט פּערמשפט די שמעלצונג אויף 6 חודשים טורמע.

מ'דאַרף פּאַראָזיטעזען, אַז צווישען די מלו-כהישע הוואות וועט זיך די איצטיגע אַרויסקלענ-אויפֿן ערשטען אָרט און וועט זיין די גרעסטע אי-נערליכע מלוכה-הלוואה. דאָס איז צוליב דעם, וואָס דער פּינאַנץ-מיניסטער האָט ערלויבט איינצו-צאָהלען אויף דער קאַנטאָ פֿון דער איצטיגער הוואה מיט אַבליגאַציעס פֿון דער נאַציאָנאַלער הוואה.
מיט די איינגעצאהלטע אַבליגאַציעס וועט זיך פּערגרעסערען די סומע פֿון דער איצטיגער הוואה וועלכע איז פּעסטגעשטעלט געוואָרען אויף 150

צום יובל פון ה' פנחס נאדעל

אַלס איינער, וועלכער האָט 8 יאָר געאַרבייט אַלס מיטגליד אין דער קהלה-פּערוואַנאַל אין פֿער-שירענע קאָמיטעס, נעפּין אויך פאַר מיינ חוב אויך עפעס צו צוואַרפֿען צו דעם בוקעט שבוים, וועלכען איז דערלאַנגט געוואָרען דעם סעקרעטאַר פּנחס נאָ-דעל צו זיין יובל פון 15 יאָהר אַרבייט אין לאָדער קהלה.
ס'איז גענוג אַנצעוויזען דערויף, אז אין דער קהלה-פּערוואַנאַל זענען געווען אַמאָל פּערטרעטען דאָזערעס פון 6 ריכטונגען: „אגודה“, ציוניסטען, פּאַליקיסטען, אונפאַרטייאַישע, בונד און פּועלי ציון און פּונדעסטוועגען איז דער סעקרעטאַר נאָדעל גע-בליבען דער, וועלכער האָט נישט געהאַט קיין שוין-כות צו די ריכטונגען און פּערשידענע אַפּאַזיציעס, נאָר געטריי געדינט די אינטערעסען פון יודישען פּעראָרויסטען פּלץ, ער איז שמענדיג געשטאַנען מיטן פּנים צו דער גאַנצער יודישער בעפֿעלקערונג וועל-כע האָט אין אָנהויב געקומען אויף דער קהלה ווי אויף דעם קערנדל פֿון דער נאַציאָנאַלער אַיטאַנאַ-מיע. ער האָט נישט געוואוסט און ווייסט נאָך ביי-היינט נישט, וואָס הייסט דאָס הניפה, נאָר איז גע-גאַנגען זיין ווען פון טרייע איבערגעגעבענע פּלץ-אַרבייט און צוליב דעם איז דער יובלאַר בעליבט ביי אלע, וועלכע האָבען אַ אינטערעס פאַר דער אַר-בייט אין דער יודישער קהלה.

ער איז דער שוין און גלויבטיגער דער בעסטער קאלענע פון אלע קהלה-בעאמטע און זעלטען ווען מ'קען טרעפֿען אזא בעציהונג צווישען בעאמטע ווי אין דער קהלה.
און אויב ס'איז מיר נאָך 8 יאָהר אַרבייט אין דער קהלה געווען אַ שאַד זיך צו שוירען מיט איהר, איז מיר פּיל דערפאַר, ווייל אין דער אַר-בייט פאַר די מאַסען, וועלכע איך האָב רעפּרעזענט-טירט, האָט מען געפונען ביי ה' נאָדעל דאָס פּער-שמענדיג פאַר יעדע גערעכטע פּאַרדערונג און פאַר די נויט פון די אַרבייט, געפלאַנטע יודישע מאַסען. אַלס ציוניסט וואָלט איך געוואָלט דערלעבען דערצו, אז אויך זאָל זעהן פּנחס נאָדעל אלס דעם לייטער פֿון דער יודישער קהלה אין ירושלים.
ראַובו האַפּמאַז.

Dr. med. **L. Berman**
צעגעלניאָג 15, מעל. 149-07
ספּעציאַל-ערבס פּאַר מענער-שוועכע-בעהאַנדלונג
אין סעסאָלע בעראַמאָנג.
נעמט אָן פון 8-11 און פון 4-8 אווענד.
זעטאָג פון 9-1 פּאַרמיטאָג.
פאַר אַנבעמליכע-רעמטזיע-פּרייטע

פֿון 10 אַפּריל ה. י. וועלען אלע מלוכה-ישע און פּרוואַטע בענק, פ.ק.א. און קאָמנאַלע קאַסעס אָנהייבען סובסקריפּציעס אויף דער 3 - פּראָצ. פּערמירטער אינוועסטיציע-הלוואה. דאָס איז נאָך דער נאַציאָנאַלער הוואה פֿון יאָהר 1933, די צווייטע גרויסע אינערליכע מלוכה-ישע הלוואה, וועלכע דאַרף ברענגען 150 מיליאָן זל. אויף הוירטשאַפֿליכע אינוועסטיציעס.

צוטרעטענדיג צו דער הוואה, האָט די רע-גירונג גענוי אַנצווייזט די לאַגע אויף אונזער געלד-מאַרק. דער פּינאַנץ-מיניסטער האָט פּעסט-געשטעלט, אז די הויך פֿון דער הוואה, ליגט אין די ראַהמען פֿון די פּינאַנציעלע מעגליכקייטען פֿון דער געוועזענער, דער שטאַנדפּונקט אין אַ ריכ-טיגער, ווען מען נעמט אין אַכט די פּסדרייגע אינערליכע קאָפיטאַליזאַציע און די אַפּשפּאַרונגס-מעגליכקייטען פֿון דער געוועזענער, דער ציל פֿון דער הוואה און די אַבליגאַציע, וועלכע דער צייכ-נער וועט בעקומען האָבען גרויסע מעלות.
נישט אַנצווייזענדיג געהענער די בעדינגונגען פֿון דער אינוועסטיציע-הלוואה, וועלען מיר זי פֿער-גלייכען מיט די פּינאַנציעלע אַבליגאַציעס.

אַלע ביי-איצטיגע אינערליכע מלוכה-ישע הלוואות בעטרעפֿען צוזאַמען 810 מיליאָן זל. אויף אַ געוועזענע פֿון 2 מיליאָר מיט 170 מיליאָן, איז דער דערמאָנטער חוב נישט קיין גרויסער, ווען מען נעמט נאָך אין בעטראַכט, אַז די אויסצאהלונג וועט דויערען ביי 60 יאָהר.

די פּרעמיעס, פּראָצענטער פֿון די דערמאָנטע הלוואות בעטרעפֿען די פּערזענלעכע שטימע קליינע סומע פֿון 60 מיליאָן זל.
צו די 2 גרויסע עמיסיעס, ווי עס זענען די נאַציאָנאַלע הלוואה און די 5-פּראָצ. קאָנווערסיע-הלוואה פֿון 1924, וועט צוקומען איצט די דריטע גרעסערע עמיסיע פֿון דער 3-פּראָצ. פּערמירטער אינוועסטיציע-הלוואה, וואָס איז עהנליך צו דער בודאַוואַלונג און דאָלאַרבוקאָ. די פּרעמיעס זענען אַבער גרעסערע און די ציהונגען אַפּטערע.

היינטיגע-דיווא-מעמאָר
Zacheta
זערוזשער 26
היינט און פאַלגענדע מענ!
גרויסער דאַפּעלער פּראַנאַם
— I —
"די ציגיינער-קעניגין"
אין די הויפט-ראַקען:
Jarmila Martonowa
אין **A. Nowatny**
— II —
"דאַפּעלמעניש"
אין די הויפט-ראַקען:
L. Colman און **Elissa Landi**
אָנהייב 4 נ.מ. שח און זעטאָג 12 בייטאָג

דער פּראָקוראַר האָט זיך אָנגעשריבען דעם אַר-רעם און האָט די פּרוי אַוועקגעשיקט.
דערווייל איז צום פּראָקוראַר אָנגעקומען דער פּאַליציי - אינספּעקטאָר, וועלכער איז אַרויסגעווען געוואָרען צום פּראָקוראַר.
אויך האָב זיך צוגעשטעלט גוים איער גע-פעהל, הער פּראָקוראַר, האָט דער אינספּעקטאָר גע-זאָגט.
— דאָס איז נישט קיין קלייניגקייט, איז דער פּראָקוראַר גלויב צוגעטרעטען צום ענין, דאָ האָט דעלט זיך וועגען אַ מענשליכען לעבען אין דער ערש-טער רייה און דאָן נאָך וועגען דעם, אז דער כּבוד פון גענלישען יוסטיציעוועזן זאָל אַפּפּעראַטעוועט ווערען, איך האָב דעם איינדרוק, אז דאָ איז גע-שעהן עפעס אַ געריכט-טעט, נישט דערפאַר, ווייל שולמיט רובין זאָל זיין נישט שולדיג אין די פּער-גריכענס, וועלכע מ'האָט אויך פּאַרעוואָרפֿען. דאָס אונטערלייגט נישט קיין שום צוויפּעל, נאָר דערפאַר, ווייל דאָ איז פּערמשט געוואָרען אַ מענש, וועלכער האָט אַלץ געטון הינטער זיין בעוואוסטזיין און דערפאַר ווייל דאָס האָט געטון אַ מענש, וועלכען מ'קען נישט פּעראַנטוואָרטליך מאַכען פאַר זיינע אייגענע מעשים. ווי אזוי וואָלט מען געקענט אויפ-האַלטען די עקזעקוציע?
— אויך זעה נישט קיין עצה, אז איהר זאָלט דאָס קאַנען אַדורכפירען, וואָס שוין מיר, האָט דער אינספּעקטאָר געזאָגט, אויך דאָס פּולישענדיג אויסגעשלאָסען, איך נעם זיך נישט אונטער צו מאַ-כען קיין איין שריט אין דעם דאָזיגען ענין.
— אַבער ווי אזוי זעהט אויס דער ענין פּאַקטיש און יודישע? יצ קען מען בכלל נאָך עפעס אויפ-פירן.
— דערענין זעהט אויס אזוי, אז נאָר דער קען גיט וואָלט געקאַנט דורך אַ בענעדיגונגס-אַקט אויפ-האַלטען די עקזעקוציע און דאָן וואָלט געקענט זיין אַ רייד וועגען אַנ'עווענטועלע רעוויזיע פון גאַנצען פּראָצעס.
— און צו וועמען דאַרפֿען מיר זיך ווענדען?
מיר האָבען דאָך נישט קיין וועג צום קעניג?
— איהר. הער פּראָקוראַר, ווען איהר ווילט זיך

דער בערזען-סוחר

שפּאַנענדער ראַמאַז פון יודישען לעבען
פּאַלד אין אָנהויב, האָט דער טורמע - אויפֿ-זעהער גערעדט דורכ'ן טעלעפּאָן, האָט די פּער-משפּט'ע געפרובט אינגאַנצען צו לויקענען, אז זי האָט אַ מוטער, אַבער שפּעטער האָט זי קורץ און קלאַר געענטפּערט:
— און ווען איך האָב אַ מוטער, וויל איך זי נישט זעהן אינגאַנצען, אויך פּיהל נישט קיין בע-דערפּעניש דערפאַר.
— און וועט מעהר גאַרנישט העלפען? וועט מען זי שוין מעהר נישט קענען צווערען דערצו?
— לויט מיינ מינונג נישט, ס'וועט מעהר גאַר-נישט העלפען, זי וועט זיך מיט איהר מוטער נישט וועלען זעהן, בכלל האָב איך געמערקט, אז ווען זי האָט גערעדט וועגען איהר מוטער, האָט זי אזש געציטערט, זי האָט זיך נישט געקענט בעהערשען פאַר אויפּרענגונג.
דער פּראָקוראַר האָט פּערענדיגט דאָס טעלעפּאָ-נישע געשפּרעך מיט דעם טורמע-אויפּזעהער, דאָן האָט ער זיך אויסגעדרעהט צו דער אַלטער פּרוי, וועלכע האָט מיט אונגעדולד געווארט אויפֿ'ע ענט-פער צו פּראָקוראַר.
— ליידער קאָן איך פאַר איך גאַרנישט טון, ס'לייגט נישט מעהר אין מיינ מאַכט.
— פאַרוואָס, גוטער מענש, פאַרוואָס זאָלט איהר מיר נישט ערלויבען נאָכמאַל צו זעהן מיין טאָכ-טער. דאָס וועט דאָך זיין דאָס לעצטע מאַל, מעהר וועט זי דאָך נישט זיין אויף דער וועלט.
— אַבער איך בין נישט שולדיג דערין, אַלטע פּרוי, איך האָב געאויפּטראַגט, אז מ'זאָל איך מעג-

אכלה מיט אהאנדווערקער-הארטע

ער ווערט א חתן מיט דער הארטע און האט חתינה מיט אנהערער סימפאטיע

ס'איז ווידער געווען א גרויסע פארטע פאר א מידעל צו טון א שידוך, און נעמט נישט קיין יחוס, ס'ווערט נישט קיין בילדונג און אינטעליגענץ, יונגהייט און שיינדיקייט, און דאס איז נישט קיין אויסגעבילדערטער, דורות, אפילו אויף געלד, אויף פלוז געלד, און זאגן שדכנים, לופען שוין נישט די יונגעלייט, אנהערער קען און נאך א פלח מיט א געשעפט אדער א פלח א פערדינער, א שטארקע נאכפראגע אויף א פלח מיט א סערטיפיקאט, דאס איז פרימע סחורה, ממש א קאסע-ארטיקלעך.

לעצטנס האט זיך אויך אנהעוהען צו בע- מערקען אויפ'ן שידוכים-מארק א נאכפראגע אויף פלח מיט האנדווערקער-קארטען. די סחורה ווערט פשוט אונטער דער האנד פערצוקערט.

ווי אזוי קאן א פלח שאצען אין נדן ארויף א האנדווערקער - קארטע איז טאקע נישט צו פער- שטיין. סאלעק האט זיך אבער פארט איינגעפארט, אז ער וועט, "בעגליקען" נאך די יעניגע פלאנדיקע, וועלכע וועט איהם פערזארגען מיט א האנדווערקער- קארטע, אז ער זאל זיך מענען אנהערער אנהערער אנהערער.

דערווייטער איז אויך וואס סאלעק פרענקט, איז זיין שדכן אונטען צו א געוויסער נומער פ. און איהר איבערגעגעבען דעם שליסל צו דעם פא- צעמט הארץ.

נומע האט בעשלאסען פאר יעדען פרוי די פעס- טונג איינצונעמען.

זי האט אנהערט איהרע מענער - כאפערשע לענדען און זיך גענומען ענערשע צו דער מלאכה, קורם פל האט זי בעארבייט דעם צעך, שפעטער האט זי זיך גענומען צו דער האנדווערקער-קארטע איינפירענדיג די האנדווערקער-קארטע, האט זי אנהערט געווען צו אנטארטען פון אלע ווייטען דעם איי- דוסטריע-מאט. קורץ: נומע האט וועלטען איינע- לעט, אנהערט אנהערט פערשידענע אינטערוועניעס, אויסגענוצט פלערליי פראקטיקעס און דורכברע- כענדיג אלע מניעות, האט זי ענדליך דערגרייכט איהר ציל און די האנדווערקער-קארטע פאר סאלעק'ן ארויסגעווישען.

נומע האט טרוםפירט מיט'ן נצחון און מיט'ן גרעסטען אונטערדל געווארט אויף דער גליקליכער מינוט, ווען זי וועט זיך שטעלען מיט איהר, "אי- דעאל" אונטער די חופה-שטאנען.

סאלעק, בעקומענדיג די האנדווערקער-קארטע

זיך פאר איהר אויפגיבן איינשטעלען און זעהן צו ווירקען אויף די מושלים פון צעך, האנדווערקער- קאמער און אינדוסטריע-אמט, מ'זאל ביי סאלעק'ן צונעמען די דורך איהר אויסגעהארעוועטע האנד- ווערקער-קארטע.

סטאר אויטש האט ווידער געפרובט גליק די נייע האמבינאציע האט זיך נישט אויסהאמבינירט

דער דאזיגער אונטערזאגל האט אבער סטאר- ווייטש'ן נישט אפגעהאלטען פון א צווייטען פרוי. ווידער האט ער אנגאסירט, אז ער זוכט זשורנאליסט' טען, רעפארטערען, אינקאסענטען, אנהערטעלע א. ד. גל. פערשטעהט זיך, אז מיט קויזיעס, גלייכצייטיג האט ער זיך געווענדעט צו דער שטעטישער סטארטאטע מיט א בקשה צו ערלוי- בען איהם ארויסצונעמען א נייע צייטונג.

יהודיכע אלגעמיינע פערזאמלונג פון שמרייך-ארן שפייער-פערבאנד

זאמלונג פון פערבאנד פון די אינהאבער פון שטרייך- נאך שפייער-ארן. אלס פארזיצער פון דער פער- זאמלונג איז געוועהלט געווארען סטאניסלאוו היי- מאן. פון בעריכט איז צו זעהן, אז דער פערבאנד האט 58 מיטגלידער, וואס רעפרעזענטירען 130 זאמלונגען און זיי בעשעפטיגען 4.200 ארביי- טער. דאס לעצטע יאהר איז פאר די שטרייך-נאך- שפייער-ארן געווען איינס פון די שווערסטע דערי- בער האט אויך דער פערבאנד געמוזט אנהערט א שפיערונג צו ארויף וויכטיגע פראגען, למשל, די פראגע פון פערבאנד-ציוואנג, צו וועלכען דער פער- באנד בעציהט זיך פאזיטיוו, דאן די פראגע פון פערוועהרען די דריטע שיכט אין דער פראדוקציע, וואס איז שוין אין א געוויסער מאס ערלערנט.

דער פערבאנד האט זיך אויך פערנומען מיט דער פראגע פון פערזאמלונגען דעם אומזאץ- שטייער. אין דער פראגע האט זיך דעם פראגע- קאמטעאריש ארויסגעזאגט גענען דעם פראגע-ט, וואס וועט פאר צו פערלאסטען מיט'ן שטייער- נאך די ערשטע טעקסטיל פראדוקציע ד. ה. נאך די שפייער-ארן, דאנען לענט ער פאר צו פערלאסטען מיט'ן פערזאמלונגען שטייער די פערזאמלונג, וואס פיהרען ארויף טעקסטיל רוי-השטאפען.

נאך די דיסקוסיעס איז אויסגעוועהלט געווא- רען א נייע פערזאמלונג, אין וועלכע עס זענען ארויף שפירדעל, צוקערמאן, דאפזשינסקי, בידער- מאן, הערצבערג, היימאן, פינקעלברויט, קינדער, סמארזשינסקי, ראנאזשינסקי און ראזענבערג.

proizki
KOWALSKI
ILOSUJE JIE PRZY UPODZRYWACH
BOLACH GŁOWY
FABR. CHEM-FARM. "AP. KOWALSKI" WARSZAWA

אונטערזאמלונג פון איהרע הינדער אין דער אפטיילונג פון געזעלשאפטליכער-שוץ

אין בעקומען 6 חדשים טורמע (א) העלענא וורובלעווסקא, א מאמע פון 5 קינדער, איז צוגעווארען געווארען צו פערזאמלונג-ליכטיקע דערפאר, וואס זי האט עטליכע מאל אונ- טערגעווארפען איהרע קינדער אין דער אפטיילונג פון געזעלשאפטליכער שוץ (זאווארוקא נאם).

פארן געריכט האט זי וורובלעווסקא ערקלערט: זי האט בעקומען אנהערטעלע, דער מאן איז א געשוואוירענער שבור, גיט נישט קיין גראשען אויף אויסצוהאלטען די קינדער, וואוהין האט זי זיך גע- זאלט אהינגען מיט די קינדער. אהן א דאך אי- בער'ן קאפ, אהן א שטיקעל ברויט.

דאס געריכט האט זי פערמשפט אויף 6 חדשים טורמע.

צוויי טויטע קערפער אויף די באהו-שינעס

(א) אויף די באהו-שינעס, נישט ווייט פון דער קאנטא-גאס אויף דער ליניע לאנד-פאביאניץ האט מען געפינען א טויטען קערפער פון א מאנסטער-שוין.

אויף די זעלבע שינעס אפגעלייגט ווייטער לעבען דארף קאטשיאווויץ האט מען געפינען אנהער- בערגע-הארענע דורך א צוג טויטע פרוי. אין ביידע פאלען האט מען ביי די טויטע נקשט געפונען קיין דאקומענטען אזוי, אז עס איז נישט פערשטעלט ווער זיי זענען.

די פאלציי פיהרט אנהערטעלע, פרי פערט צושטעלען צי מ'האט דא צו טון מיט עפעס אנהער- ברעכען, זעלבסטמארד אדער אנדערע טראגעדיע.

געשטארבענע די וולאשטאווער רבי'ציוו בתי יאבראו ע"ה

מאנטאג איז אין אונזער שטאט געשטארבען און צו קבריה געקומען די וולאשטאווער רבי'ציוו בתי יאבראו נ"פ אין עלטער פון 77 יאהר, געוואוינט קרוקאט (באלוט) 3 זי איז געוועזן די פרוי פון וולאשטאווער רבי'ן הרב ר' דוד זאב זצ"ל און אנהייבער פון הרב הנאון ר' אליהו בעל שם טוב זצ"ל. זי האט זיך איינגע- צייכענט מיט פיל גוטע מעלות און מדה טובות. די קרקע האט זי בעקומען געבען די סאלושקע און ראדשיצער רבי'ציוו.

ראדיא-פראגראם מיטוואך, דעם 10 אפריל

6.30	פליהמארגען-אידיזיע.	6.36	גימנאס-טיק.	
6.50	פליטען.	7.25	פליטען.	
8	אידיזיע פאר שולען.	11.57	ציט-סינגאל.	
12.03	ידיעות.	12.05	פליטען א שמועס פאר פרויען.	
12.55	ידיעות פון טאג.	1	סאלען-ארקעסטער.	
1.50	עקספארט-ידיעות.	1.55	בערוז.	
3.45	גע-זונג.	4.30	פארלעזונג.	
4.45	פליטען.	5	פאר-לעזונג.	
5.15	סאלעס-קאנצערט.	5.50	עוך און ווייטען.	
6	קאנצערט.	6.15	פארזעצער סקעטש.	
6.30	טעכניש פאסט-קאנצערט.	6.40	דאס ארטיס-טישע און קולטורעלע לעבען.	
6.45	פליטען.	7.25	ספארט-ידיעות.	
7.35	קאנצערט.	7.50	אקטועלער פעליעטאן.	
8	פליטען.	8.45	אונזער-ידיעות.	
9	שפארט-קאנצערט.	9.30	שמועס.	
9.40	קאנצערט פון אינטערנאצ.	פידעל-קאנקורס.	10	רעקלאמ-קאנצערט.
10.15	ליכטע מוזיק.	11	ידיעות, קא-מוניקאטען.	

דער דאזיגער אונטערזאגל האט אבער סטאר- ווייטש'ן נישט אפגעהאלטען פון א צווייטען פרוי. ווידער האט ער אנגאסירט, אז ער זוכט זשורנאליסט' טען, רעפארטערען, אינקאסענטען, אנהערטעלע א. ד. גל. פערשטעהט זיך, אז מיט קויזיעס, גלייכצייטיג האט ער זיך געווענדעט צו דער שטעטישער סטארטאטע מיט א בקשה צו ערלוי- בען איהם ארויסצונעמען א נייע צייטונג.

אדור געפיהרט דריי גנבות איז איי טאג

בעקומען 2 און האלב יאהר טורמע (א) דער 22 יעהויגער זיגפריד זיער האט דעם 19 מערץ געהאט אנהערטעלע טאג - ער האט געמליך ארויפגעפיהרט 3 גנבות: ביטאג האט ער בענבעט די וואוינונג פון אקטאוויא קאטאסקי נאווא זאשעווסקא 10, מיט צוויי שעה שפעטער האט ער אנהערטעלע די וואוינונג פון מיטשעוויטא אקראסא 11 ליטא פאדא 31) און אין א ווייטע האט ער זיך אויסגע- קליבען אין דער וואוינונג פון א געוויסער מאלמא זשאטא ניעווינסקא (קוטשא 5). דא אבער איז עס איהם נישט געלונגען, מען האט איהם נעכאפט. דאס שטעטישע געריכט האט פערמשט זיערן אויף 2 און א האלב יאהר טורמע.

Komunalna Kasa Oszczędności MIASTA ŁODZI

przyjmuje subskrypcję na
3% Premjową Pożyczkę Inwestycyjną
50% subskrybowanej kwoty można pokryć Pożyczka Narodową.
Wpłaty gotówkowe w 10-ciu ratach miesięcznych.
Subskrypcję przyjmuje się od 9-tej do 16-tej, w soboty od 9-tej do 13-tej.

מדייקארישע נאטיצען

הענינה סעמיאנה

איינער פון די אויסדערזעהלע און פידעל- קאמאט, איבער וועלכען מיר האבען אזוי בע- גייסטערט געשריבען איז אונזערע א בן עיר אומגענום עלטערען האבען עמיגרירט פריהער קיין האלאנד און שפעטער קיין לאנדאן, וואו דער הויף-פאלאטרישער פידעל-שפילער האט זיך נאטור- וועגלייכט און אלס בריטישער בירגער, נישט אלס לאדער קינד צוגעטרעטען צום קאנקורס. וואו ער איז בעשאנקען געווארען מיט'ן דריטען פרוי. אס דער לאדער קינדער קינדער טעמיאנא (מיר בליבען דערפרי, אז ער איז דאך אנהערטעלע, א לאדער) וועט אויפטרעטען דאנערשטאג ד. 11 ד. ה. מיט אונזערע פילהארמאניקער (נישט די "קאנאלשטיינער", וועלכע בעקומט איצט א דאפולטע סובסידיע), אונטער דער לייטונג פון אמאליגען אויף פאפולער געווארענעם לעהרער פון אונזער פילהארמאניקער-ארקעסטער בן. שולץ אין א בעסטאנען-פראגראם, וואס וועט זיך אנהערטעלע מיטקאלישער גענוס.

זאל מען זיך נישט וואונדערען, וואס מיר שרייבען פאר'ן קאנצערט א נאטיץ, וועלכע קאן היליה בעטרעכט ווערען אלס רעקלאמע צום קא- צערט. מען דארף נעמען אין בעטרעכט די איצטיגע פערזענליכע, ווען אונזערע שטאט-פערזארגער שטרייכען אלע סובסידיעס פאר די נויטווענדיגסטע און וויכטיגסטע יודישע אינסטיטוציעס דערוועלט אויף פאר די איינציגע פערשפרייטער פון יודיש- ווייט, ווייט.

פון דער לאדזער בערזע

88.50	פאליסטי
45.50	פראצענטעניג בודאוואנע
53.50	דאלערבאקא
65.38	סטאביליזאציע (א.מ.)
60.00	ווארשאנער ס.ב. 1934
52.50	יאדווער
25.64	ענגלישער מינט
5.27	דאלאר אפיצ.
9.08	נאלד-דאלער
4.72	נאלד-רובל
1.98	דייטשער מארק

DR. H. LUBICZ MED.

פאר היט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקע.

צענעלניאנא 7 (פרייער 43) טעל. 141-32

עמפסאנג-שעה'ן 10-8, 12-2 און 8-5 אווענד.

זאטאג און יום-טוב פון 11-9 בייטאג

און יום 1-9 פאר דאמען בעזונדער ווארשע-זאל

האָט ער געדאַרפֿט רעפּרעזענטירן די אינטערעסען פֿון די אונטערזעהער און אַרבייטער. קאָנדידאַטען צום דאָזיגן פּאַרלאַמענט ווערן אויסגעוועהלט פֿון צווישען די פֿיהרער פֿון די סינדיקאַטען ד. ה. און דער לעצטער אינסטאַנץ דורך דער רעגירונג, דער גרויסער פּאַשיסטישער ראַט און אונטער-וועהלט 400 דעפּוטאַטען אויף דער ליסטע, אין משך פֿון 5 יאָרן פֿון זיין עקזיסטענץ האָט דער דאָזיגער פּאַרלאַמענט נישט אויסגעריקט די קלענע סטע קריטיק אויפֿן אַרעס פֿון דער רעגירונג, ביים בעטראַכטען די איצטיגע ווירטשאַפֿטליכע בעדינגונגען אין איטאַליען מוזען די אַנהענגער פֿון דער קאַפּאַראַציע מלוכה קומען צום בעשלוס, אַז נישט קוקענדיג אויף דער פּאַשיסטישער פּראָפּאַגאַנדע, ענטהאַלט נישט דער קאַפּאַראַציע סיסטעם קיין שום נייעס, אַז עס איז נישט עפעס אַ נייער מין באַציאָנאַלע עקאָנאָמיע און זי וועלען מווען פּעסטישטעלען, אַז דער דאָזיגער סיסטעם איז נישט עפעס אַנדערש ווי דער אַלטער אויסגעלעבטער קאַפּיטאַליסטישער סיסטעם, וואָס איז נאָר געשיקט רעטושירט געוואָרען.

די רעזולטאטען פון קארפּאָראַציע-סיסטעם איז איטאַליען

אין פעברואַר 1932 1200,000 און אין די דאָזיגע גרעניצען האָלט זיך די צאָהל אַרבייטסלאָזע ביי צום היינטיגען סטאַ. די אַרבייטסלאָזע בעקומען אין משך פֿון אַ פּאַר חדשים אַ גאַנץ מיליגע אונטערשיצונג, אין פעברואַר 1932 האָבען אויף 1,035,000 אַר-בייטסלאָזע, 185,000 בעקומען אונטערשיצונגען, זיי אַזוי די אַנדערע לעבען אויף דעם גיט דער פֿאַ שיום נישט קיין תּשובּה, מען שמועסט, אַז מוסלִיגיי האָט געפלאַנט פֿאַר צולאָזען דעם, קאַפּאַראַציע פּאַרלאַמענט-ע-איז אויך נישט קיין וואַנדער: קיין שום אינ-טיטוציע איז נישט אַזוי גוצלאָז, אַזוי אַיבירג, אַזוי גרינג געשעצט, סיי פֿון פּאַשיסטישען, סיי פֿון אַנטיפּאַשיסטישען ווי דער דאָזיגער, פּאַרלאַמענט-לייט דער סעאַריע פֿון דער קאַפּאַראַציע-מלוכה, (ענדע פֿון דער 4-טער זייט)

צונט, אין 1931 איז פֿאַרגעקומען עטליכע קלענערע רעזוקציעס. בכלל זענען די לויבען פֿון די אַרבייטער אין די גלאַז הוטעס, אין די יאָרען פֿון 1927 ביז 1932 געפלאַנען פֿון 30-40 פּראָצענט-אין דער בוי אינדוסטריע ביי 30 פּראָצענט.

דער עקאָנאָמישער קריזיס, וואָס האָט זיך אי-בעראַל אַנגעהויבען אין 1929 האָט זיך אין איטאַליען געלאָזט פֿיהלען שוין אין 1927, לויט סטאַ-טיסטישע דיעות פֿון סטאַטיסטישען אינסטי-טוט ביים רוימישען אַנזינורעטעט (זייט 1931 ווערן שוין קיין שום סטאַטיסטישע ציערען נישט פֿערעקענטליכט). זענען אין יאָרן 1925 אין אי-טאַליען געווען 156,650 אַרבייטסלאָזע אין יאָנאַר 1929 זענען שוין געווען 439,000 אַרבייטסלאָזע.

פרייריכע אלמנה

JEANETTE MACDONALD, MAURICE CHEVALIER

אין די הויפּט-דאלן

היינט אין פאלגנדע טעג

די פרעהיכטע אפערעטען פון **Franco Lehar**

אין די הויפּט-דאלן

ERNST LUBICZ רעזי: 16 זאוואדזקא

ספרים הגדולים

טליתים

ספרים-געשעפט 34 פילסודסקי 34

בערזע ווי אויך איינגעבונדן דורכ'ן סופער.

זו בעקומען אויף גאנצן ש"ס, פשוטה, חומשים, פסוקים, ציצית, קאפּעס, ווידענע גאָר-מען, מלכות וואָסען און זאָרען, מלכות קטנים, הגדות, מחזורים אויך מלכות-ספרים פראכטיגער, קונטרס-גמרות ספרים צו ביליגע פרייען נאָר אין ספרים-געשעפט פילסודסקי 34 בערזע ווי אויך איינגעבונדן דורכ'ן סופער.

הדיינע אנאנסען

אנאנסען ביי 12 דערמער

פרייע פאסטענס

קוואליפיקאציע האנד-נייער צו ערשטקלאסיגע דאמען-בעשעלעס זענען נאטיג פון זאפארט. ווענדען זיך גאנץ סקט 38, וו. 4, ביי פעלדענדער, 89TL

פערשידענעס

צו פערפאכטען א בוימאָל-רייסערי פון 6 טאמבארטן צוזאמען מיט מעכא-נישער קאָס. צו ערפארען וואול-טשענסקא 50.

אין נעהם אן נאָר נאָך א פאָר טעג אלטע מענער-היטען צו וואָסען און פא-סאָנירען נאָר סאָר 1 זל. שטעל. גוט און ביליג. קוילינסקענא 28, פארטער, 99TL

Zabiorę jedną osobę do Palestyny. Altman, Południowa 18 prawa oficyna, parter od godz. 10-2 i od 4-7. 7157

ס'ווערט ארויסגעגעבן אַרבייט אויף האַנד-זאָקען-מאַשינען פֿון 180 ביי 200 גאַלדען. צו ווענדען זיך בושע-זשינער 32, וו. 5. 7159

Energiczny człowiek (chrześ-ćlanin) obeznany z pracą biuro-wą poszukuje posady w charak-terze gońca lub do załatwienia różnych spraw biurowych. Oferty sub. "Uczciwy" do adm. nin. pisma

DYREKCYJA KOLEI ELEKTRYCZNEJ ŁÓDZKIEJ, Sp. Akc.,

zawiadania niniejszem pp. Akcjonar-juszów, że od dnia 16 kwietnia 1935 r. wydawane będą pp. Akcjonariuszom bilety bezpłatne na przejazd tramwa-jami na nowy okres od 1 maja 1935 r. do 30 kwietnia 1936 r.

Wydawnictwo biletów odbywać się będzie w biurze Zarządu przy ulicy Tramwajowej No. 6 w godzinach od 8 do 14,30 (w soboty od 8 do 12,30) za okazaniem oryginalnych akcji lub kwi-tów depozytowych, przyczem na każde 50 akcji wydany będzie 1 bilet.

Bilety wydane na okres bieżący a znajdujące się w posiadaniu pp. Ak-cjonariuszów, po dniu 30 kwietnia r. b będą nieważne. 784

מצה שמירה

מקמה שמסכן בלי גליעוואַסאַרען, אַדויר בתכלית ההיגור וההחירות כשר למחרת מן המחרון.

נפתלי צבי לויבאָווי זאוואדזקא 26 א 71.

J. REDER Łódź,

11/13 האַנסטאַנטינער 11/13 (ריג זאכטיג)

Dr. M. TAUBENHAUS

ספּעציאַליסט פאַר אַקוסעריע און פרויען-קראַנקהייטען פֿער-הוימונג נענען שוואַנגערשאַפֿט זנערזשער 11. טעל. 246-09

נעמט אָן פֿון 4-8 אווענד.

KOLUMNA Pensjonat BESSEROWEJ, tel. 4

נעמט אָן בעסטע-גענוגען אויף פּסח. צוגעבונדען פֿרי זען.

Dr. H. Szumacher

היט. און ווענערישע קראַנקהייטען פיעטריהאווער 56 טעל. 148-62

נעמט אָן פֿון 9 ביי 1; 5 ביי 9 אָונט. זונטאָג און שבת. הנאה-פֿון 10 ביי 11

שנצל-דרוקעריי פראמבערג

צענעלניאנא 8. טעל. 255-09

סיהרט אויס:

פריי-בויגען, קאָנזערטען, רעבנונגען, קהימפּאָרישען, מערלאָבונגען-און התונה-קארטען, הייז-קארטען, פּריקא-און קאָנפּעקציע-עס-קעמען, שמרימה-באַנדראַלן

רעזיעל און שעהן

בוכהאַנדלונג נ. בערלינסקי, לאדז.

אויסגערעט, ביליגער פּערקויפֿ פֿון אַמערקאַנער ביכער

מש. דאָרווין-ענטשעפּונג פֿון מענשן, ריך אויף 1100 זעטען, 3 דוקאט-בענדער	81.--
ס. סטעפּעניק, אונטערזעיען דאָלדער	17.75
ס. סט. פּעטערס, בעז-שכל, 2 בענדער	24.75
ד. ספּענסער, פּרעזינענט (ניסס. מאַסי, קערס), 3.25	13.75
ד"ר ב. לויבער, נעשעלכעס-לעבן פֿון סאַן און פּרוי 3.50	17.75
פּאַנדיעץ סוכר ספרים, אלע הוצק, 22 ב. 14.--	85.--
ס. ספּענסער, אלע הוצק, 12 ב. 14.--	90.--
ש. ציטער, אלע הוצק, 9 ב. 15.--	50.--
ג. נאָרישען, צוואַנצבענדער אַדער אויבאַרבי, 3.90	30.--
זל. הוצק, אלע הוצק, 19 ב. 14.--	110.--

אויך צו בעקומען אלע אינסטאַנצן, וואָס זענען נאָר פֿאַרהאַן אויפֿן בוכ-שאַפֿ. אַ גרויסער אויסשול פֿון יוסען, אויסטערנקה. בויגען פֿרי זען אַדרעס: **נ. בערלינסקי, לאָדז, אַלטשטאָט 12** אין הויף, 2.שט.

נאר פאר מענער!

דער לאָנג-עקזיסטירענדער לאָדזער ערשט קלאַסיגער ספּעציאַליסט פֿון הויזען איז צוריקגעקומען פֿון פּאַריז. ווער עס וויל טראָגען הויזען לייט דער לעצטער מאָדע דאָרף זיך ווענדען נאָר צו דעם ספּעציאַליסט פֿון הויזען **ב. פיורער-וויטש, פּראָנט 1, שטאָק רעקלאַמע פּרייען!**

לאדזער יודישער ראסאמארען

און סובלאמאמארען-פּעראַייז נעפּינס זיך

אויף פיעטריהאווער 31. וו. 22.

דער סעקרעטאַריאַט איז סטעיג סעגליך פון 6 ביי 9 אווענד. ס'ווערען געשריבען פֿיטעס ערטיילט פּסח, אויסגעלייכט כּסוכים און געפיהרט פֿלעקליי דירח און עקסמיסיע-פּראָצעסען.

Dr. med. Z. DATYNER

אוראלאג

ספּעצ. פאַר נירען, בלאַז און אויגן-קראַנקע. **ZACHODNIA 59a, tel. 148-95**

נעמט אָן פֿון 3-2 און פֿון 8-6 אָו

אינוש. א. רוססאקה

געשוואַרענער איבערזעצער פאַר די טראַנזלויזשע, רוסישע, יודישע און העברעאישע שפּראַכען (אין בעצירק פֿון וואָרט. אַפּעלציע-געריכט **נאַרומאַוויטשאַ 47, טעל. 245-08**

די קאָנצעלעריע ערלעייגט אויך דאָקו-מענטשן אינדישע, ענגליש, איטאַליעניש.)

Dr. O. EYCHNER

פרויען-קראַנקהייטען צענעלניאנא 4. טעל. 134-72

נעמט אָן פֿון 2 ביי 3.30 נאָכמיטאָג און פֿון 6.30 ביי 8.30 אָוונט

אין לעטשינע זגורושער 17 פון 12-10 בייטאָג.

ד"ר העלדער

ספּעצ. פאַר הייט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער-שוועכע **8 טראַוויטשאַ 8, טעל. 179-89**

נעמט אָן פֿון 8-11 און פֿון 4-8 אָונט זונטאָג פֿון 11-2 מיטאָג

פאַר פֿרויען אַ ספּעציאַלער וואַרשע-זאל אונטערמיטלע-לעמטשינע-פּרייען

Dr. J. Neuman

כירורג

וועלכער אַרדינערט אין שפיטאַל אויף דרעוונאָוסקאָ.

נעמט אָן אין דערהיים פֿון 8-6 אווענד **זאַכאַדניאַ 57, טעל. 128-95**

אָנאַנסען-פּרייען פאַר אַ מילימעטער-שירה

פּאַרן פּעקס-4	רויטען און ערביי-24 גר. אין דער זייט
פּאַרן פּעקס-40	60--
פּאַרן פּעקס-12	18--

מיטער דער שטאַט 50 פּראָ. מייערע, אויסלעבן 100 פּראָ. סיינערע, פעלדונגען - 10 גר. אַ אַרעט

נעקל-לעבען-20 גר. אַ אַרעט (אין דער זייט) שטאַלעטען קלענע זענען גון 15 גר. מער 4 גר. יעדע זענען אויפֿן טעל. 10

אָנאַנסען-פּרייען פאַר אַ מילימעטער-שירה

פּאַרן פּעקס-40 60--

פּאַרן פּעקס-12 18--

מיטער דער שטאַט 50 פּראָ. מייערע, אויסלעבן 100 פּראָ. סיינערע, פעלדונגען - 10 גר. אַ אַרעט